

lambda

3€

L'INFERN DE LES TERÀPIES DE CONVERSIÓ

Els casos de teràpies de conversió estan tornant a incrementar-se provocant greus conseqüències psicològiques en les víctimes.

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a iQUIOSC.cat

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a www.iquiosc.cat

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'**iQUIOSC.cat**

*App disponible per iPad/iPhone (iOS6 o superior) i Android (4.1 o superior)

lambda

Número 92

ESTIU 2023. Tercera època.

Editor: **Casal Lambda**.
Codirectors: **Javier Domínguez, Abel Lacruz**.
Equip de redacció: **Josep Barjuan, Laura Barroso, Ian Bermúdez, Vicent Canet, Javier Domínguez, Carla Elías, Laura González Tejedor, Àlex Hermoso, Abel Lacruz, Sílvia Morell, Carles Quesada, Rogelio Rubiño, Víctor Ruiz Novel, Carlos Sanandrés**.
Persones col·laboradores: **Ignasi Blanch, Jordi Samsó**.
Correcció: **Susanna Àlvarez, Laura Barroso, Josep Pujol**.
Entitats col·laboradores: **APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous**.
Disseny i maquetació: **Hector Aspano**.

Impressió: **Saxoprint**.
Dipòsit legal: B-42790-86
ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda.
lambda és la revista degana LGTBIQ dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol.
lambda no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles.
lambda agraïx rebre col·laboracions dels lectors/es. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Centre LGTBI Barcelona
Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
Tel.: 938 80 51 11
Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org
www.lambda.cat
@CasalLambda
@CasalLambda
@casal_lambda

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

LES TERÀPIES DE CONVERSIÓ SÓN UN PAS ENRERE INTOLERABLE

Malgrat ser una evidència que des del moviment LGTBIQ hem aconseguit moltes fites importants, cal dir força clar que no tot està fet. I no només ens hem de referir a la LGTBIQfòbia, que prou sabem que fa estralls i que és una xacra estesa i recurrent. Ens cal fer esment de manera molt destacada a les teràpies que tenen com a objectiu revertir els nostres sentiments, les nostres orientacions i/o identitats. Encara que pugui semblar quelcom del passat, continua estant força present en l'actualitat. D'aquí que s'hagi decidit tractar aquesta temàtica de manera immersiva en aquest número de la revista *Lambda*.

D'entre les darreres fites legals ens podem fixar en les lleis, tant catalanes com estatals, anomenades *Lleis Trans*. Amb aquesta reducció terminològica, feta des dels mitjans de comunicació, se'n vol sintetitzar els seus continguts més destacables. Malgrat això, aquestes lleis també recullen altres aspectes molt diversos i importants; un d'ells el constitueixen les teràpies de conversió, en altres moments anomenades també teràpies aversives, re-orientatives, homoteràpies, etc. Tals teràpies estan destinades a modificar la voluntat i la llibertat d'orientació i/o d'identitat. Sortosament i amb la darrera llei a la mà, ara aquestes pràctiques queden expressament prohibides.

Fruit de la *Llei de Perillositat i Rehabilitació Social*, aquestes teràpies es van exercir a Catalunya fins ben entrada la dècada dels anys 80 del segle passat. I es van fer a hospitals públics que avui són centres de referència en la investigació utilitzant tractaments punters. Cal dir també que amb l'aplicació d'aquella llei els homes homosexuals sovint eren empresonats. Les dones lesbianes van patir més les conseqüències d'aquestes teràpies a l'emparedat de l'esmentada llei del 1970. Aquesta doble discriminació és important per a no oblidar d'on venim i allà on som. I cal posar en relleu quins maltractaments van patir pel fet de ser dones i lesbianes. A les dones lesbianes se les tractava directament com a malaltes mentals i se les internava en psiquiàtrics. Des d'aquí us volem suggerir el visionat de la pel·lícula fonamentada amb fets reals, *Electroshock*, una pel·lícula que reflecteix molt bé tot el que succeïa i les seves conseqüències.

Ja al 2023, la situació ha canviat força. De fet, des de la salut pública i des de fa força anys, no s'apliquen aquests tractaments i teràpies. No podem dir el mateix en l'àmbit de l'atenció privada per part d'alguns i algunes professionals. Amb la llei a la mà, però, aquestes persones i professionals estaran infringint l'article 17 de l'esmentada llei actual, per la qual cosa es preveuen multes importants, tancament de les clíniques i la prohibició d'accedir a càrrecs i a subvencions públiques.

Als països de cultura occidental, on més s'executen i es practiquen aquesta mena de teràpies és a les institucions religioses. Algunes d'elles, i de manera destacada, estan molt arrelades a casa nostra. Els testimonis amb més resiliència, quan aconsegueixen alliberar-se'n, expliquen episodis que fan esgarriar. Per tal d'il·lustrar el que esmentem us recomanem una pel·lícula i un documental: *Carmen i Lola i Homoteràpies, conversió forçada*. Ambdós documents són imprescindibles per a entendre el que està succeint avui, quines protagonistes hi ha al darrera i quines petjades emocionals, vivencials i de salut deixa a les persones LGTBIQ que han passat per aquest tràngol.

L'ILGA, federació mundial d'entitats LGBTI, utilitza diversos indicadors per a valorar l'estat de les legislacions respecte al drets de la població LGTBIQ i als drets humans en definitiva. Les esmentades teràpies ja formen part d'aquests indicadors. I malgrat que el règim sancionador sigui força diferent, als pocs països que tenen legislada la prohibició expressa, la voluntat de prohibició és força clara. Podem dir, doncs, que hem iniciat el camí del desgreuge després de molts anys de lluita i que les teràpies de conversió estan finalment perseguides a casa nostra.

Comissió Permanent del Casal Lambda.

Participa al Casal Lambda!

Participa a les activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigailebsià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el què t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acolliment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a soci/a

Ser soci o sòcia et dona la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies es fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dona avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

☐ Acolliment/Suport	☐ Comiss. d'Educació	☐ Activitats
☐ Informació	☐ Manteniment	☐ Altres.....
☐ Documentació	☐ Mostra de Cinema	.....
☐ Revista	☐ Comunicació	.....

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms: .....

Adreça: .....

Localitat: ..... Codi Postal: .....

Data Naixement: ..... Professió: .....

Telèfon: ..... E-mail: .....

Pagant una quota mensual:

☐ Ordinària (9€)	☐ De suport (16€)	☐ De suport especial (40€)
☐ Patrocinadora (80€)	☐ Jove (3€)	☐ Familiar (12€)
☐ Directament cada semestre a la secretaria (març i setembre)		
☐ Mitjançant la domiciliació bancària dels rebuts: ☐ Trimestral ☐ Anual (11 mesos)		

(Els càrrecs es fan amb el nom d'Ajut Pedagògic)

Compre de Domiciliació:

Entitat	Oficina	Cif.	Número de compte
1	2	3	4

Banc o Caixa: .....

Adreça: ..... Població: ..... C.P.: .....

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGBTI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

Entrevista a Tània Verge, Consellera d'Igualtat i Feminismes · Pàg. 04

Les teràpies aversives, “de reparació”, “de reconversió” o “de salvació” · Pàg. 06

Entrevista a Rubén Moreno, víctima de teràpies de conversió · Pàg. 10

Cartes a l'Institut Lambda entre 1976 i 1983: soledat, auxili i sexe · Pàg. 12

El pes que té l'eufòria de gènere · Pàg. 14

Consultori · Pàg. 15

Acumular capital sexual · Pàg. 16

Educant en diversitat · Pàg. 17

És juny, és cinema, és Fire!! · Pàg. 18

Playlist · Pàg. 20

Teatre · Pàg. 21

Cicatrises literàries · Pàg. 22

Creació literària · Pàg. 23

El català és de totis · Pàg. 24

L'homofòbia discreta · Pàg. 25

You Are Click · Pàg. 26

Columna TV · Pàg. 27

Arquitectura amb perspectiva de gènere · Pàg. 28

Xarxes · Pàg. 29

Breus Lambda · Pàg. 30

Àxel · Pàg. 32

Tània Verge, Consellera d'Igualtat i Feminismes

“CAL FER POLÍTICA FEMINISTA I D'IGUALTAT DESACOMPLEXADA”

Per ABEL LACRUZ

Com valora la seva tasca al front del Departament d'Igualtat i Feminismes en aquests dos anys?

De 2021 a 2023 hem incrementat un 153% els recursos, i això vol dir la creació de la Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+, la Direcció General per a l'Erradicació de Violències Masclistes o l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació. Hem posat temes a l'agenda, com el programa SOCtrans per a millorar l'ocupabilitat del col·lectiu trans al món laboral o també l'aposta per l'esport femení, que ha

multiplicat per quatre els recursos que s'hi han destinat. S'ha notat molt el fet de tenir un departament propi que faci política feminista i d'igualtat desacomplexada i que també pugui acompanyar la resta de departaments a impulsar-la.

Creu que s'ha aplicat amb prou eficàcia la Llei LGBTI catalana 11/2014?

Les lleis tenen una capacitat transformadora molt més enllà de la sanció. Un 30% de les denúncies acaben en processos de mediació. Si

parlem d'agressions, aleshores ja no s'aplica la Llei 11/2014 sinó directament el codi penal. En global, els recursos per a les polítiques LGTBI s'han multiplicat per 3,5. Això repercuteix en la creació de serveis com la Xarxa SAI (Xarxa de Servei d'Atenció Integral LGBTI de Catalunya), un servei integral i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació

sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, atesa per persones especialitzades i amb disponibilitat horària. Aquesta xarxa SAI, en concret, ha vist multiplicat per 6 el pressupost que s'hi destina respecte de 2021, al voltant de 3,7 milions d'euros anuals.

De fet, la UE els ha premiat per les seves polítiques pioneres en drets LGBTIQ+.

Sí, el passat 27 d'abril la Comissió Europea ens ha donat el Premi Capitals Europees de la Inclusió i la Diversitat per les polítiques pioneres en la defensa dels drets LGBTI, especialment per la Xarxa SAI. No existeix a nivell europeu una xarxa d'aquesta mena que tingui aquesta capil·laritat o equitat territorial ni aquest enfocament tan integral. Des de fer vincle amb l'associacionisme local LGTBI, a vegades acompanyant-lo amb el desenvolupament de les associacions del territori, fins a l'assessorament legal.

“La xarxa SAI, Premi Capitals Europees de la Inclusió i la Diversitat”.

Hi continua havent moltes agressions LGTBIQfòbiques. Quines actuacions duen a terme el Departament d'Igualtat i el Govern?

Les actuacions van dirigides a l'àmbit de la prevenció. La major part dels agressors són homes heterossexuals, i les actuacions de prevenció, de canvi estructural, de treballar les masculinitats i els prejudicis, tenen un element compartit molt important.

I a nivell de reparació, aquest any posarem a disposició de la Xarxa SAI un servei d'assessorament psicològic i també de suport a la denúncia, contactant amb Mossos d'esquadra.

Els protocols contra la LGBTIQfòbia s'apliquen de manera sistemàtica i supervisada?

S'han implementat protocols, models d'intervenció i plans a l'àmbit de Salut, Penitenciari, Educació i Administració Pública. Només en l'àmbit de les persones trans hi ha 15 instruccions o decrets que permeten desplegar política pública per a garantir els seus drets. A Salut, el Servei Trànsit s'ha anat consolidant i obrint noves unitats arreu del país: n'hi ha set avui dia, la Xarxa SAI acompanya en el canvi de la targeta sanitària amb el nom del gènere sentit, encara que no s'hagi produït el canvi de gènere al registre.

I en l'àmbit educatiu?

Amb el Departament d'Educació, estem treballant els nous decrets, tant d'Educació Infantil com a la Primària i la Secundària, incorporant de manera transversal el principi de la coeducació i de manera curricular l'educació sexual i afectiva, que deixarà de ser aquella sessió puntual que moltes escoles dedicaven cada tres o quatre anys per convertir-se en un contingut que es treballarà de manera continuada, ajustada a l'edat. I això implica prevenció de les violències, de les discriminacions i la normalització de les diversitats: de la identitat de gènere de l'orientació sexual. Això també és prevenció contra el *bullying* i fomenta que l'alumnat estableixi relacions afectivosexuals sanes, lliures, basades en el respecte i el consentiment

Darrerament, les teràpies de conversió tornen a ser un assumpte preocupant.

Sí. En l'avantprojecte de Llei Trans català, la seva prohibició s'incorporarà a l'articulat, fent front a aquest buit legal que hi havia. També a la Llei LGTBI Trans estatal, tot i que he de dir que en aquesta llei haguessin pogut fer un pas més i prohibir-les

penalment, no només administrativament. Perquè administrativament el recorregut té un topall d'import econòmic, i sabem que hi ha grups antidrets que tenen una capacitat de finançament important.

Tornem a les lleis. Com valora la llei LGTBI Trans estatal?

És una llei a celebrar. Era una anomalia que l'estat espanyol no tingués una llei quan Catalunya la tenia des del 2014. Tot i així, s'ha quedat una mica curta en alguns àmbits: des de les persones no binàries, que no hi apareixen, fins a les dificultats que poden tenir les persones trans migrades o refugiades per accedir a aquest canvi registral. I s'ha quedat curta perquè el soci majoritari de la coalició de govern no ha volgut anar més enllà i ha posat pals a les rodes en el procés d'elaboració de la llei.

“L'educació sexual i afectiva deixarà de ser una sessió puntual per treballar-se de manera continuada”.

Un sector del feminisme no accepta la inclusió de les dones trans com a dones. És una posició lícita?

Per mi, a nivell personal, i també pel conjunt del Departament, és una posició que ens costa moltíssim d'entendre perquè el moviment feminista sempre ha tingut molts debats però els drets humans no s'haurien de debatre. I els drets de les persones trans són drets humans. Qüestionar els drets de les persones trans, per part d'alguns corrents feministes, i a més amb arguments tan semblants als de

l'extrema dreta i apuntant a qüestions que es poden rebatre fàcilment. És molt difícil plantejar avui un feminisme que no entengui tota la diversitat dels subjectes dones i que no sigui transinclusiu.

I què opina de la llei del *Sólo sí es sí*?

El valor de la llei és posar el consentiment al centre. Per tant només podíem donar-hi suport, i no aconseguim entendre com el PSOE ha estat disposat a tirar endavant una reforma amb el PP i en contra de la resta de forces polítiques d'esquerra, quan ni PP ni VOX es caracteritzen per defensar els drets de les dones.

Quan acabi la seva etapa com a Consellera d'Igualtat i Feminismes, quina aportació vol deixar?

Que aquest departament ha vingut per quedar-se. Que mai més hi hagi un Govern de la Generalitat de Catalunya sense un Departament d'Igualtat i Feminismes. Perquè això vol dir que les polítiques d'igualtat estaran a la primera plana de l'agenda política. Que tindran els recursos que es mereixen i que tindran la capacitat de fer aquest treball transversal en tots i cadascun dels departaments.

“La Llei Trans estatal s'ha quedat curta, les persones no binàries no hi apareixen”.

LES TERÀPIES AVERSIVES, “DE REPARACIÓ”, “DE RECONVERSIÓ” O “DE SALVACIÓ”

Tornen a augmentar preocupantment els casos de víctimes de teràpies de conversió, que causen una destrucció psicològica permanent.

Per **SILVIA MORELL**
Responsable de l'Assessoria Psicològica del Casal Lambda

En escriure aquest article, no aconsegueixo d'expressar tot el dolor que he vist i he sentit en la meua feina d'atenció psicològica al Casal Lambda. Costa molt de posar en paraules tots els sentiments i humiliacions que he vist i sentit d'un munt de persones que van a buscar ajut als professionals de la salut, perquè els fa por viure la seva orientació o identitat i han estat víctimes d'aquests tipus de teràpies, i la majoria de vegades sense previ avís.

Sovint aquestes persones són diagnosticades de TOC (trastorn obsessiu-compulsiu) per tenir una obsessió amb l'orientació sexual o amb la identitat de gènere. Se'ls fa un diagnòstic de trastorn mental i així la diversitat sexual es converteix en una patologia. La persona que ha anat a buscar ajut psicològic de recolzament surt de la consulta amb un diagnòstic de malaltia mental. A la primera visita se solen receptar antipsicòtics per calmar el malestar que pot produir el fet de sentir-se diferents de la resta dels seus iguals, o dels membres de la seva família, etc. Aquest fet es va destapar fa uns anys per part d'un grup de periodistes a la Policlínica Tibidabo el 2010.

No se m'obliden les paraules d'un noi que recitava de memòria el llibre de Richard Cohen (*Como curar la homosexualidad*) en els seus deliris i de com venia a consulta perjudicat per l'alcohol i altres substàncies, ni se m'oblida aquell noi que es va intentar suïcidar, perquè la seva família, profundament religiosa, li insistia a cada moment que havia de canviar. Afortunadament des dels serveis d'urgències van enviar a la família al psiquiatra i no a ell. Les conseqüències d'aquestes teràpies són sovint permanents i la persona que n'és víctima queda destruïda psicològicament.

LES TERÀPIES “DE RECONVERSIÓ” O “DE REPARACIÓ”

Fa uns vint anys, un dels temes habituals dins la consulta era preguntar al pacient si havia estat objecte d'alguna teràpia de reconversió. Poc a poc van anar disminuint el nombre de persones que han estat sotmeses a tals pràctiques. Però últimament els casos han anant augmentant, duts a terme dins l'àmbit de certes esglésies cristianes que en el seu adoctrinament condemnen expressament l'homosexualitat i la transsexualitat. Sovint aquestes víctimes són persones d'origen llatinoamericà i degut a la poca xarxa social que poden tenir, al ser nouvinguts, les conseqüències són molt greus.

Com a teràpies “de reparació” es coneixen el conjunt de tractaments que estan dirigits a reconduir i redreçar el comportament homosexual i transsexual. Parteixen de dos supòsits. El primer, que la sexualitat se subdivideix en “categories sexuals”: l'homosexualitat, l'heterosexualitat, la bisexualitat, etc. El segon, que l'heterosexualitat i el cisgenerisme són les úniques opcions vàlides per aconseguir individus amb bona salut mental, individus que tinguin una conducta correctament alineada amb els preceptes religiosos i per a la procreació de l'espècie humana. El fi justifica els mitjans i per tant, tota intervenció, sigui la que sigui i sota qualsevol tècnica mèdica, psicològica o religiosa, es justifica per ella mateixa. Les persones homosexuals i transgènere consulten per problemes d'ansietat i depressió relacionats amb les pressions externes que rebran per tal que canvïin la seva sexualitat per part de l'entorn religiós, familiar o perquè son víctimes de *bullying* i *mobbing*.

TERÀPIES RELIGIOSES I TERÀPIES MÈDIQUES

Des d'un altre punt de vista, es poden dividir les teràpies de reconversió en dos blocs: teràpies mèdiques/psicològiques i teràpies religioses. No sempre es poden separar i de vegades els tractaments es fan unint les dues formes, però és important estudiar-les per separat per tal de comprendre l'abast del tema.

Les teràpies mèdiques o psicològiques justificaven la seva aplicació per aconseguir un benestar en la salut. Les teràpies religioses justifiquen la seva aplicació perquè l'homosexualitat és un vici o una desviació i proposen el penediment i la fe en Jesucrist com a via de canvi.

LES TERÀPIES RELIGIOSES

Diverses organitzacions religioses s'agrupen sota les sigles PATH (Positive Alternative to Homosexuality) i proclamen que l'homosexualitat es pot “curar”. Segons quina sigui la religió, les teràpies o recomanacions seran diferents. Els seus dos punts de partida, però, són comuns: l'homosexualitat no és una condició innata i la prohibició cristiana de l'homosexualitat que es troba a la Bíblia. Aquest segon punt es basa en sis passatges dels llibres del Gènesi, Levític, Corintis I, Timoteu I i Romans I. Tot i això, hi ha alguns teòlegs que no estan gaire d'acord amb aquestes interpretacions adduint que es basen en traduccions errònies de la Bíblia.

Les conseqüències d'aquestes teràpies són sovint permanents i la persona que n'és víctima queda destruïda psicològicament.

Associacions com Courage i Exodus són les més clàssiques, però també són conegudes Evergreen International (de l'Església dels Sants dels Darrers Dies), Homosexuales Anónimos (catòlica), Jews offering new Alternatives to Homosexuality (jueva), PFOX Parents and Friends of exgays and gays (presbiteriana), One by One (presbiteriana), Love in Action, etc.

La International Healing Foundation (IHF) va ser fundada per el psico-terapeuta Richard Cohen el 1990. Cohen era homosexual i després es va casar amb una dona i va tenir tres fills. El seu llibre *Comprender y sanar la homosexualidad*, editat el 2004, és un text que en algunes teràpies es fa aprendre de memòria a les persones que en són objecte.

La National Association for Research and Therapy of Homosexuality (NARTH) va ser fundada per un grup de professionals de la psicologia i psiquiatria encapçalats pel psicoanalista Charles Socarides, que va ser un dels principals professionals en oposar-se a què l'homosexualitat fos retirada del la llista oficial de trastorns mentals. Com a cofundadors hi ha Benjamin Kaufman i Joseph Nicolosi. Aquest últim va fundar una clínica a Califòrnia especialitzada en aquestes teràpies, anomenada Clínica Psicològica Tomás de Aquino. A la pàgina web de la branca de la NARTH a Espanya apareix el Dr. Aquilino Polaino, que va ser catedràtic de la Universidad Complutense de Madrid i un ferm opositor de la legalització del matrimoni homosexual l'any 2005.

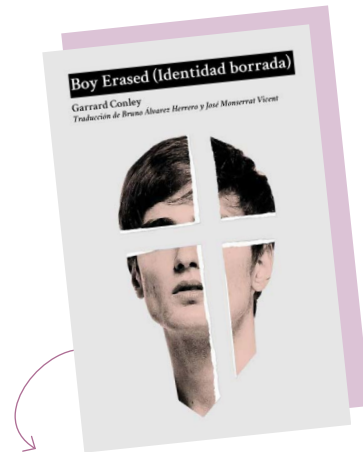
La “sanació” se centra en el perdó i l'espiritualitat. I també en l'aprenentatge de conductes o rols. En el cas dels homes se'ls ensenya a ser més bruscs i practicar esports de contacte; en el cas de les dones lesbianes se'ls fa tallers de

maquillatge per adoptar el rol femení heterosexual esperat.

LES TERÀPIES MÈDIQUES

Durant el segle XX es va estendre l'aplicació de diverses teràpies mèdiques. Les teràpies quirúrgiques s'aplicaven majoritàriament en homes homosexuals. Durant els anys 1970 es descriuen diverses intervencions de l'hipotàlem, perquè es creia que l'homosexualitat era fruit d'una programació cerebral defectuosa produïda per una severa deficiència andrògena a la primera infantesa. L'extirpació o el trasplantament de teixits dels testicles i penis (i del clitoris en les dones) també s'havien valorat com a possibles tractaments. Al 1917, Eugen Steinach va implantar teixit testicular d'un home heterosexual als testicles d'un home homosexual (citat per J. A. Herrero Brasas al llibre *La sociedad gay. Una invisible minoria*, 2001). L'eminent metge espanyol López Ibor el 1973 (citat per Ricardo Llamas en el llibre *Teoría Torcida. Prejuicios y discursos en torno a la homosexualismo*, 1998) diu: “El meu últim pacient era un desviat. Després de la intervenció quirúrgica del lòbul inferior del cervell, presenta, certament, trastorns en la memòria i la vista, però es mostra lleugerament atret per les dones”.

Les teràpies endocrines es basaven en què les persones homosexuals tenen una distribució anòmala de les hormones sexuals. L'objectiu era incrementar la producció de testosterona en els homes homosexuals per tal que aparegui en ells el desig

Identidad Borrada de Garrard Conley publicada per editorial Dos Bigotes. ISBN 9788494967405

Ni enfermos ni pecadores de Saúl Castro publicada per editorial Ediciones B. ISBN 9788466672511

Qualsevol pràctica en aquest sentit feta per part de professionals de la salut que es detecti hauria de ser denunciada d'immediat als col·legis professionals corresponents.

IMATGE CORTESIA DE JUAN CARLOS CLAYER

heterosexual. Anàlogament es feia amb l'administració d'estrògens en dones homosexuals.

Un capítol a banda són les teràpies mèdiques que s'utilitzaven en els camps d'extermini dels nazis durant la Segona Guerra Mundial. Una d'elles era la implantació sota la pell de la zona inferior de l'abdomen d'una glàndula artificial a tal efecte, patentada pel metge danès Karl Vaernet, que havia estat metge de les SS.

LES TERÀPIES PSICOLÒGIQUES

Les teràpies psicològiques depenen de les diferents escoles psicològiques que existeixen. Una d'elles és la teràpia psicoanalítica. El mateix Sigmund Freud no creia que amb la psicoanàlisi es pogués fer una reconversió d'una homosexualitat a una heterosexualitat, però els seus deixebles psicoanalistes com Irving Bieber o Charles Socarides creien que l'homosexualitat era una neurosi i que per tant s'ha de guarir. Aquests dos psicoanalistes van ser dels que més es van oposar a la desclassificació de l'homosexualitat del DSM el 1973.

Les tècniques de modificació de conducta es basen en què l'homosexualitat té el seu origen en un aprenentatge social. I tal com es pot aprendre, es pot “desaprendre”. Basant-se en aquesta premissa, aquestes tècniques tenen dos objectius: l'increment de l'homosexualitat i l'eliminació de l'homosexualitat.

Les més utilitzades van ser les teràpies aversives i la dessensibilització sistemàtica. Les teràpies aversives consisteixen en l'administració d'un “estímul aversiu” per inhibir la resposta indesitjable i fer disminuir la força de la conducta. Aquests estímuls podien ser químics, com la apomorfina o els emètics. Els estímuls aversius elèctrics són els més coneguts degut a pel·lícules com *Electroshock* o *La Naranja Mecánica*. Es tractava d'associar un estímul sexual no desitjat amb un dolor molest provocat per un xoc elèctric, generalment aplicat al braç. Per generar els estímuls sexuals s'utilitzaven fotografies o trossos de pel·lícules. La dessensibilització

sistemàtica consisteix en instruir al pacient en una relaxació muscular i associar imatges mentals desitjables gradualment més eròtiques. Amb la masturbació programada s'anima al pacient a masturbar-se i anant substituint les imatges homosexuals per les heterosexuals.

Algunes d'aquestes teràpies es van arribar a dur a terme a l'Hospital Clínic de Barcelona fins a la dècada de 1970. Un reduït nombre de psiquiatres a la ciutat de Barcelona a la dècada de 1990 les practicaven a les seves consultes privades.

LA ASOCIACIÓN ESPAÑOLA CONTRA LAS TERAPIAS DE CONVERSIÓN

És una associació sense ànim de lucre fundada fa uns anys per l'advocat Saúl Castro, autor del llibre *Ni enfermos ni pecadores*. Segons el seu web, hi ha encara dues associacions religioses que actualment segueixen fent teràpies de conversió: *Es possible la esperanza*, fundada pel sacerdot Santiago Olmeda, i *Verdad y libertad*, fundada per Miguel Angel Cerdón.

D'altra banda, en els últims anys hi va haver una denúncia i una sanció a una *coach* anomenada Elena Lorenzo, de la Comunitat de Madrid, que promovia una teràpia contra l'homosexualitat i que disposa d'un web on comunica la seva activitat. A més, hi ha alguns professionals de la salut pertanyents a determinats grups religiosos que, sense estar adscrits a col·lectius o associacions establertes com a tals, fan aquestes teràpies.

LA NOVA LLEI ESPANYOLA PER LA GARANTIA DELS DRETS LGTBI, 2023

La Ley 4/2023, de 28 de febrero, para la igualdad real y efectiva de las personas trans y para la garantía de los derechos de las personas LGTBI (publicada al BOE núm. 51, de 01/03/2023) presenta, com a una de les aportacions, la condemna expressa de les teràpies de conversió. Es prohibeixen “les teràpies que tenen com a finalitat modificar l'orientació o la identitat sexual o l'expressió de gènere amb independència del consentiment que es pugui haver donat

per part de l'individu o pels seus representants legals. Es considera una infracció “molt greu” i les multes poden arribar a 150.000 euros.

CONCLUSIÓ

Al llarg d'aquest article s'ha vist que, malgrat els avenços en drets humans i sexuals de les últimes dècades, així com el reconeixement com a drets humans de les diverses orientacions i identitats sexuals, encara avui dia, sigui per ideologia o per religió, es continuen practicant teràpies de reconversió que atempten contra una llibertat fonamental de la persona, que és la seva sexualitat. Aquestes teràpies les duen a terme alguns professionals de la salut o persones vinculades a determinades esglésies que deixen de banda la bona praxi professional i apliquen criteris ideològics o religiosos, perjudicant moltes persones i provocant greus problemes de salut mental.

Qualsevol pràctica en aquest sentit feta per part de professionals de la salut que es detecti hauria de ser denunciada d'immediat als col·legis professionals corresponents. Malauradament, les pràctiques realitzades per personal no sanitari són més difícils de denunciar, però sempre seria convenient que se n'informés a les associacions del col·lectiu LGTBIQ per tal de poder prendre les mesures legals i de protecció a les persones afectades que correspongui en cada cas.

Pel·lícules en aquest article: *Identidad borrada*, (Joel Edgerton, 2018), *Electroshock* (Juan Carlos Claver, 2006) i *A Clockwork Orange* (Stanley Kubrick, 1971).

Rubén Moreno

Víctima de teràpies de conversió

“EM VAN FER SESSIONS D'ORACIÓ PER ‘FER FORA DIMONIS I ESPERITS D'HOMOSEXUALITAT, LUXÚRIA I PERVERSIÓ’, UNA ESPÈCIE D'EXORCISME”

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

El Rubén va patir sessions d'exorcisme i cursos per curar l'homosexualitat de l'església evangèlica que el van portar a la depressió i a l'intent de suïcidi

Com era la teva vida abans de les teràpies de conversió?

La meva família sempre ha estat evangèlica i des de petit que em van portar a l'església i a retirs espirituals. Vaig deixar els estudis als 15 anys, llavors ja treballava sense cobrar al negoci dels meus pares. Als 17 anys em vaig enamorar d'un amic hetero i em vaig començar a sentir força malament i a plorar, ja que associava el patiment al fet de ser homosexual. Ho veia antinatural per tot el que m'havien inculcat. Si veia pornografia gai o tenia desig sexual per homes em sentia fatal i m'autoinculpava. En aquella època van venir uns familiars que eren tots pastors, em vaig ficar encara més a l'església i em vaig radicalitzar. Evidentment mantenia la meva homosexualitat en secret. Als 18 anys, i seguint el consell d'uns amics missioners de la família, vaig anar a unes missions evangèliques a Texas i després a unes altres més dures a Puerto Rico. Volia buscar una solució, curar-me, perquè “m'havia desviat”. Allà em vaig adonar que m'estava condemnant tant que vaig cansar-me i vaig començar a xatejar amb nois. Al tornar a València vaig seguir xatejant amb un d'aquests nois i va ser quan em van enxampar: la meva germana va llegir la conversa i em va delatar

“Em van portar al Brasil a fer un curs de sanitat interior en una escola on anava gent per ‘tractar-se’ l'homosexualitat, la pederàstia, les violacions, la prostitució...”

als meus pares. Des de llavors tot va canviar, notava que eren diferents amb mi, com si ja no tingués família.

Va ser llavors quan van arribar les teràpies?

Sí. Els meus pares s'ho van prendre molt malament. La meva mare em deia que aquell noi era el dimoni (l'havien investigat) i que jo era un traïdor. Em van enfonsar. Dos dies després van venir des de Madrid els mateixos pastors de les missions i van fer-me sessions d'oració per “fer fora dimonis i esperits d'homosexualitat, luxúria i perversió”, una espècie d'exorcisme. Em van preguntar coses íntimes, em van escorcollar l'habitatge i em van llençar moltes coses que consideraven que obrien les portes al dimoni, com pel·lícules (de Harry Potter, per exemple). Després la meva mare em va començar a dir que la gent estava començant a parlar i que havia de marxar fora d'Espanya, ja que aquí no hi havia ningú preparat per solucionar aquest tema. Em van portar al Brasil a fer un “curs de sanitat interior” de dos mesos en una escola on anava gent per tractar-se de temes, principalment l'homosexualitat, però també la pederàstia, les violacions, la prostitució... Ens deien que tot això era satanisme i que venia de males influències, com Harry Potter, i moltes coses sense sentit. No va ser una experiència bona ni agradable. Estava a càrrec d'un pastor que em feia un rentat de cervell, em deia que

l'homosexualitat és dolenta, que jo era un pederasta i que el que feia era com tenir sexe amb cavalls.

Com va seguir la situació?

Vaig tornar a Espanya amb 22 anys. Vaig trobar una associació cristiana LGTBI però no em van ajudar, no fan res quan es tracta d'aquests temes. Mentrestant, els meus pares havien anat a una terapeuta molt cara de Madrid que suposadament ajuda a curar l'homosexualitat. Hi van anar per ajudar-me però el que van aconseguir és radicalitzar-se ells encara més. Jo els vaig dir que no volia anar més a l'església, però com vivia amb ells i treballava per ells, em van obligar a seguir anant-hi, depenia totalment d'ells.

“Als 30 vaig entrar en una depressió molt forta de la que no m'he pogut aixecar fins ara, amb 35 anys”.

A partir de llavors l'únic que feia era treballar i anar a l'església, i em controlaven moltíssim per evitar que em “pervertís”. El pastor de la meva església evangèlica em seguia fent el que ells en diuen “resat i oració”, que seguia sent un exorcisme en tota regla. Vaig ser titella de tota aquesta gent. Eren molt estrictes i va arribar un punt que no podia més, estava patint molt i em veia tota la vida així, no era feliç. Va ser llavors quan vaig intentar suïcidar-me amb pastilles. Va ser horrorós quan em vaig despertar i vaig veure que no ho havia aconseguit. A més, no tenia ningú que em donés suport, vaig perdre tot el meu entorn de fora de l'església, tots els meus amics. A sobre, el meu pastor va fer pública tant la meva homosexualitat com l'intent de suïcidi. La gent va començar a parlar i a fer acudits sobre mi, i jo em vaig començar a revelar i vaig acabar enviant tothom a la merda, allà a l'església, i també a la meva mare.

Vaig marxar de casa i vaig intentar buscar feina, però em costava molt perquè el fet d'haver deixat els estudis tan d'hora em penalitzava i vaig haver de tornar a casa. Al final els meus pares em van fer fora de la feina també, em van deixar al carrer i ja vaig trencar la meva relació del tot amb ells i amb tot el seu cercle.

Quines conseqüències t'ha portat aquesta situació?

M'ha afectat a nivell sexual fins fa poc, ja que he pogut tenir relacions però gens satisfactòries, sempre amb problemes. Quan practicava sexe em venien al cap coses de l'església, versicles bíblics, la meva mare... No gaudia i m'adonava que era diferent a la resta de les persones, tenia tot el tema dels exorcismes interioritzat i m'anava sortint. A més, la gent no m'entenia i vaig tenir una relació molt tòxica que em va afectar molt negativament. Tot això i altres problemes van propiciar una situació insostenible i als 30 vaig entrar en una depressió molt forta de la que no m'he pogut aixecar fins ara, amb 35 anys, que estic aconseguint recuperar-me. I el suïcidi sempre ha estat al meu cap. També noto que tinc llacunes mentals amb el que em va passar i em falla la memòria, potser perquè no ho vull recordar, i crec que m'he quedat una mica “tontet”, sóc més lent i he perdut capacitats, però

mica en mica les vaig recuperant, ara estic molt millor.

Com és la teva vida ara?

Des de llavors visc sol, he pogut estudiar, m'he tret el graduat escolar, una formació de farmàcia i estic fent pràctiques. Tot i així, encara no em veig preparat ni fort per sortir sol al món. Tinc setmanes dures en les que no em puc aixecar i això per tenir una feina estable és difícil. També he tingut una relació estable i sana amb un noi amb el que he estat molt feliç i ara estic coneixent un altre noi que coneix tota la meva història i m'ajuda molt.

Quin consell donaries a les víctimes de teràpies de conversió?

Que no s'allunyin dels estudis i de la realitat del món, que no es tanquin a les esglésies i al món evangèlic, perquè un cop ets dins ja no surts o surts molt tocat. Que tampoc s'allunyin dels seus amics i de la gent que estimen. Que siguin honestos amb ells mateixos, que no es deixin canviar el concepte que tenen d'ells mateixos, i que no es deixin tractar de males persones i de bruts, perquè et pertorba i et fa dubtar de qui tu ets. Ser qui no ets perquè t'accepti la teva família o la teva església no és la solució. Que no tinguin por i vagin a altres llocs on puguin ser ells mateixos i hi hagi gent que els estimi com són.

Què opines sobre la nova Llei per a la igualtat de les persones trans i de garantia dels drets LGTBI que prohibeix les teràpies de conversió?

Ho veig molt bé, tot i que no estic molt informat del contingut exacte de la llei, però tot el que siguin garanties jurídiques i socials a totes les persones que estiguin patint és molt important. En molts casos, les seves famílies no els defensaran. Per tant, almenys que els defensi el govern i la llei. En tot cas, a l'església evangèlica ho seguiran fent i quedarà tapat. És molt fort. Hi ha nens escoltant aquestes burrades des de petits, és molt perillós. El que s'hauria d'aprovar per llei, però no passarà... és que als llocs de culte no puguin accedir-hi menors d'edat, com als casinos.

CARTES A L'INSTITUT LAMBDA ENTRE 1976 i 1983: SOLEDAT, AUXILI I SEXE

Per ROGELIO RUBIÑO

Amb l'arribada de la transició a l'Estat Espanyol, l'Institut Lambda es va convertir durant anys en receptor de cartes que cristal·litzaven narratives d'homes gais, les seves inquietuds, anhels i desitjos més profunds.

Cal preguntar-se quines realitats, vivències i expectatives hi va haver darrere d'aquests documents. Lambda parla sobre això amb el Dr. Javier Fernández Galeano, que va desenvolupar una metodologia de recerca del repositori, explorant el contingut des del puny i la lletra de dos-cents nou

homes que van escriure a l'Institut Lambda entre els anys 1976 i 1983. Galeano aconsegueix deconstruir el paper d'afectes compartits, solidaritat i narrativa a l'hora de confrontar políticament i individualment contextos de patiment. Afirma que “gràcies a l'escriptura les persones poden arribar a sentir una intimitat emocional amb algú que pot estar a milers de quilòmetres, transformant així l'escriptura en un mecanisme d'autoexploració i autoentesa”.

Davant la interrogant “per què

servien aquestes cartes?” Galeano es refereix en primer lloc a l'acumulació de recursos i capital cultural requerits a professionals de l'àmbit mèdic, psicològic, legal i organitzatiu de Lambda. En segon lloc, apuntava a satisfer les necessitats de tipus sexual, i en alguns casos arribava a suggerir la prostitució com a via d'escapament a contextos d'opressió homosexual. Finalment, i la més recurrent, va ser la necessitat de relacionar-se i evitar la solitud, pròpia de contextos d'exclusió d'homes que per sexualitat o gènere no encaixaven en aquells contextos.

No sé qui ets, però t'ho explicaré tot sobre mi.

La realitat de moltes cartes reflecteix la discrepància de viure en un poble versus una gran ciutat, com Barcelona. D'aquesta manera, a través de l'Institut Lambda, la ciutat de Barcelona es converteix en un node de correspondència col·lectivitzada. Galeano afirma que aquests documents desvelen aquell sentir-se llunyà geogràficament, però proper des de l'experiència, i que contactar amb algú desconegut provocava alguna cosa en funció d'un efecte compartit, “no sé qui ets, però t'ho explicaré tot sobre mi”.

En aquests documents també trobem la intenció d'oferir suport a la institució i adquirir les monografies de sexologia que emetia l'Institut, així com donar avís de situacions opressives com ara robatoris i xantatges. A un jove de Jerez li permetria assolir els

seus somnis d'alliberament gai: “No demano consells religiosos, ni psiquiàtrics; demano

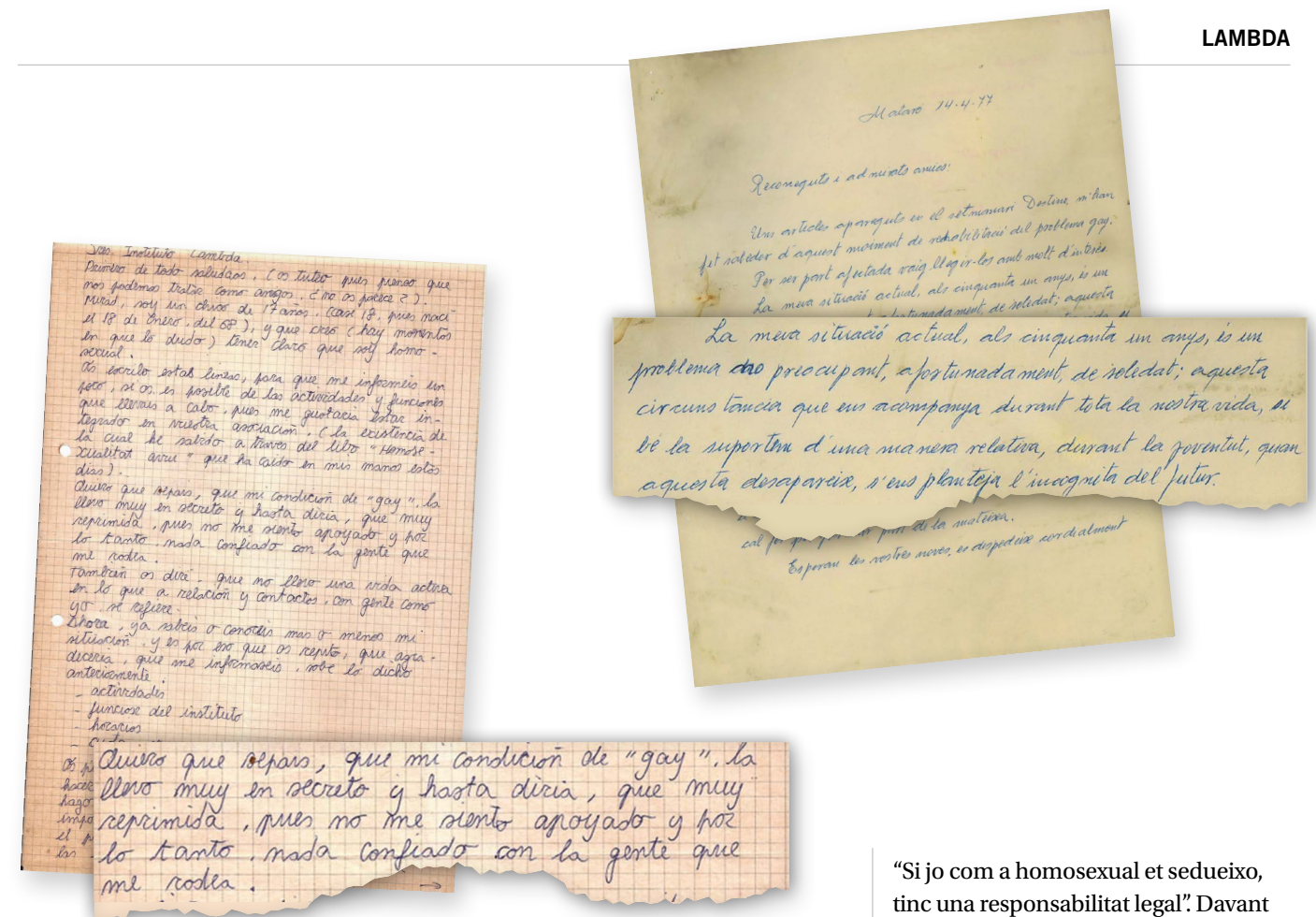
l'alliberament [...] Ja tinc edat per viure, estimar i dedicar-me a l'alliberament dels gais”. A més, el secretisme va ser un factor clau; un home de Lleida sol·licita que les respostes a les cartes se li enviïn via certificada, guardant així l'anonimat.

Aquestes cartes provenen de persones que senten insatisfacció

amb allò que els proporciona “l'ambient” (un mercat sexual basat en l'aparença dels cossos i el sexe anònim) i busquen reconciliar les facetes eròtica, activista i

cultural com una idea holística d'una interacció interpersonal.

Javier destaca que a principis dels anys 70 hi havia una resistència a reconèixer les ferides que produïa l'homofòbia, ja que assumir-les significava acostar-se a la figura d'allò patològic.

“Si jo com a homosexual et sedueixo, tinc una responsabilitat legal”. Davant d'aquest tipus de situacions, des de Lambda, els experts psiquiatres treuen l'homosexualitat de l'esfera ètica i psicològica, posant-la en un context de revolució social. I és que, mitjançant la correspondència, Lambda va cobrir un espai de solitud mitjançant vincles d'afectes compartits entre homes gais del període de la transició.

Javier Fernández Galeano és llicenciat en Antropologia Social i en Història a la Universitat Complutense de Madrid, on va rebre sengles premis extraordinaris a fi de carrera. Màster en Història a The New School for Social Research, doctorat en història a Brown University. La seva tesi incorpora una gran varietat de material inèdit d'arxiu sobre les polítiques estatals de repressió de l'homosexualitat i les estratègies de resistència sexual, afectiva i cultural de les persones afectades. Ha publicat a diferents revistes i butlletins de reconeixement internacional, realitzant ponències a prestigioses cases d'estudi arreu del món.

EL PES QUE TÉ L'EUFÒRIA DE GÈNERE

Com l'augment de pes pot ser una eina per combatre la disfòria.

Per LAURA BARROSO

Em dic Elise, o Ellie, soc artista i música i tinc 25 anys. Soc dels Estats Units, trans, lesbiana no-binària, i també m'identifico com a *furry*, fetitxista i hedonista. Faig servir pronoms femenins o neutrals. Comparteixo els meus dibuixos a @thatelliekat (Twitter) i @elliegoose (Tumblr) i les meves il·lustracions eròtiques a @katblossomart, a totes dues xarxes socials.

Què és guanyar pes com a fetitxe?

El fetitxe de l'augment de pes representa una gran diversitat de coses, però el que la majoria tenim en comú és que els cossos ens fan sentir eufòria d'una manera que també és eròtica. Per molts, aquest augment de pes és una manera de donar-nos un cos que se sent correcte, que ens fa feliç i satisfetes, tant sexualment com en general. Aquest fetitxe forma part del grup més extens de *feedism*, uns fetitxes enfocats a engreixar-se, el menjar, el greix i l'adoració del cos. Dins de la comunitat del *feedism* hi ha les etiquetes d'identitat de *feedee* o guanyador

(els que volen engreixar-se) o *feeder* o fomentador (els que volen ajudar a altres a engreixar-se) i el guanyador mutu (els que s'identifiquen amb totes dues dinàmiques). M'identifico com a guanyadora.

Quina relació té l'augment de pes amb la teva eufòria de gènere?

Veig l'augment de pes i la transició de gènere com a dues cares de la mateixa moneda. Són processos complementaris que em permeten alterar el meu cos per així convertir-lo en un on em reconec a mi mateixa de veritat. No puc diferenciar-los, encara que la transició no té el mateix aspecte eròtic que engreixar-me.

I com t'ha ajudat amb la disfòria de gènere?

Ja de petita el pes em preocupava constantment i el fet de ser prima i percebuda com a nen ho considerava incorrecte. Volia ser com les persones grasses que coneixia. Sentia que "havia de ser" grassa i nena. Quan

d'adolescent vaig tenir Internet, vaig trobar contingut de *feedism*. Em feia posar calenta però també manifestava sentiments que tenia cap al meu cos i gènere. A causa de la pressió de la masculinitat heterosexual em vaig convèncer que havia de ser un nen heterosexual que simplement volia ser fomentador, i vaig suprimir tots aquests sentiments. Un cop ja vaig transicionar i vaig començar a engreixar-me, vaig adonar-me que l'augment de pes em feia sentir millor sobre el meu cos. De fet, tot va començar a Internet. No coneixia ningú en persona que li agradés això fins fa uns anys.

I quan et vas adonar que et feia eufòrica?

No vaig començar a engreixar-me expressament. Al primer any de prendre hormones, em vaig engreixar bastant de casualitat. Això va canviar la manera d'entendre la meva sexualitat, i em va forçar a desenterrar tots els sentiments de disfòria que tenia al voltant del meu pes. És una manera de definir com vull que sigui el meu cos i de reclamar-lo de la normativa grassofòbica de la nostra societat. Sempre he admirat la grassor, i aquesta és la manera més pura i profunda de celebrar-la.

T'agrada practicar-ho pel teu compte o és una experiència que t'agrada compartir?

Jo ho faig pel meu compte, però la meva novia està contenta de ser la meva

feeder. Com jo, ha tingut sempre una preferència per parelles romàntiques grasses. Fins que no vam estar juntes, ella no estava ficada en la comunitat activament, però ara és una cosa que compartim.

Un cop vas començar, ha canviat com et veus a tu mateixa?

La comunitat va fer que m'involucrés més en la política. Molts guanyadors que seguia a Tumblr compartien informació sobre el moviment d'antigrassofòbia. Aleshores em vaig apassionar pel moviment i la meva ideologia es va tornar més d'esqueres en general. Des que he guanyat pes activament, he arribat a acceptar que ser grassa és el que volia tota la meva vida, que em permet ser feliç i ser jo mateixa.

Diries que està relacionat amb la teva sexualitat?

M'identifico com a asexual perquè l'augment de pes i altres fetitxes que tinc, com el joc de rol d'animals, són el que realment gaudeixo en compres de formes d'intimitat "sexual" més convencionals. Mai no he entès l'atractiu que tenen els genitals. El fet que la meva parella sigui asexual com jo m'ha permès acceptar-me.

Què en penses del moviment d'anti-grassofòbia dins de la comunitat LGBTIQ?

Penso que el suport pel moviment entre les persones cuirs ha millorat significativament. Com que hi ha actituds més acceptants sobre els nostres cossos, als guanyadors se'ns jutja menys, fins i tot entre persones cuir que no coneixen el moviment, en comparació als no cuir. Hi ha menys vergonya pel fet de ser grassa o tenir parelles grasses, i les persones cuirs acostumen a mostrar obertament estimació incondicional cap a cossos grassos. No és una situació perfecta, encara existeix la cultura de la dieta i hi ha força hostilitat cap a la grassor dins de la nostra comunitat, però tot això és menys comú que entre persones heteros i cis.

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGBTIQ

"Hola, fa poc em va comentar un amic que va conèixer a un noi que era bisexual i els seus pares el volien portar a una "professional" que curava a persones del col·lectiu LGBTIQ a través de teràpies de conversió. Em sembla una barbaritat viure al segle XXI i que existeixin suposats professionals que ofereixin aquest tipus de serveis amb plena impunitat. Són legals aquestes teràpies?"

Per desgràcia, hem tingut coneixement de la pràctica d'aquestes teràpies. Com ben dius, es una barbaritat que encara existeixin en l'actualitat. Abans de la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia de los drets de les persones LGBTIQ, no hi existia cap regulació que pogués perseguir aquestes pràctiques, però ara sí es contemplen i es prohibeixen en la llei esmentada. Això significa que es podran denunciar administrativament, cosa que implicarà una sanció pecuniària i prohibicions de

relacionar-se amb l'Administració.

Però hem de tenir en compte que la llei, tot s'hagi aprovat, l'Administració té un temps per integrar-la i fer-la efectiva, és a dir, ha d'acostumar-se a ella i aprendre a aplicar el que es demana. A més, Vox va presentar un recurs d'inconstitucionalitat que pot paralitzar la llei.

Però mentre esperem sobre la seva aplicació, no dubtis a denunciar aquest tipus de teràpies, ja sigui directament a l'Observatori Contra L'Homofòbia, o al Casal Lambda, on ens encarregarem d'avisar a l'observatori.

Mentre esperem sobre l'aplicació de la nova llei, no dubtis a denunciar aquest tipus de teràpies.

ACUMULAR CAPITAL SEXUAL, La competència soterrada pel sexe i l'estatus

Per VICENT CANET

Entre amics, moltes vegades podem parlar, amb ganes de fer broma, de la “follabilitat” d’algú –que vindria a ser la qualitat d’una persona de ser desitjable per tenir sexe amb ella. Un fet (el de ser desitjat) que s’autopresenta com alguna cosa no buscada. L’atractiu sexual està naturalitzat, es percep com a natural quan no ho és i es pot buscar d’acumular-ne –conscient o inconscientment– a partir d’aconseguir més capital social, econòmic, cultural o físic. “La persona amb més capital sexual és aquella amb qui més gent hi vol follar” i això “la dota d’un gran poder”, afirma Napai, activista LGTBIQ i autor de les obres *En defensa d’Afrodita* i *La nostra atenció ha estat raptada*. “El capital sexual condiciona totes les esferes de la nostra vida, així que no el podem ignorar. Tenir-ne ens facilita aconseguir feina, habitatge, quedar amb els amics, accedir a festes, viatges i tot tipus d’esdeveniments... I per això tots volem desprendre el màxim de follabilitat”, afegeix.

L’activista assenyala que el capital

sexual és “un terreny abonat a les discriminacions i injustícies” i esmenta que l’activisme LGTBIQ l’ha de polititzar i posar sobre la taula “malgrat sigui amb uns termes menys utòpics”. Socialment resultaria inacceptable “reconèixer que escollim les nostres parelles sexuals a partir del seu capital sexual” perquè implicaria “reconèixer que discriminem a tots els nivells: per motiu d’edat, raça, gènere, classe social, capacitats físiques i intel·lectuals, salut mental, pes, alçada, simetria facial, estat del cutis...” Per això preferim “no tocar el tema” i –afirma–, parlar-ne explícitament és políticament incorrecte.

EL PAPER DE LES XARXES

Les xarxes socials ens han fet competir per captar l’atenció. “Són espais dissenyats perquè competim, en lloc de cooperar” perquè “el seu negoci es basa en revendre l’atenció que captem a anunciants”, explica Napai. Per això, no afavoreixen una autèntica connexió entre les persones sinó que les fan competir per destacar “a partir

de fomentar la comparació constant mostrant-nos obscurament el nostre estatus, en forma de nombre de seguidors o likes”.

Si a les xarxes “el capital sexual” és més estàtic, en el món presencial hi ha una major variabilitat. “Allò

que ens fa tan sexis en un bar, en el bar del costat ens podria fer totalment repudiables”, indica. Les variables poden ser molt diverses, són difícils de controlar o ser-ne conscients, i poden canviar segons el context. Què defineix la follabilitat pot variar en funció del gènere, l’orientació sexual, l’edat o la moral i ideologia dominants. Tot i la diversitat de criteris, hi ha valors que són bastant compartits com ara ser jove, simpàtic, divertit o amb converses interessants.

En opinió de Napai “la gent jove i els gais són els primers a l’hora de competir pel capital sexual ja que són majoritàriament solters i freqüenten espais massius que funcionen com a grans mercats sexuals: grans festes i discoteques o aplicacions com Tinder, Grindr o Instagram”. Ara, adverteix, “com més gran és el mercat sexual que habites, més competència i més esforços hauràs de dedicar a competir a l’hora de trobar parella”.

“En el món gai hi ha una competència ferotge pel capital sexual”, explica. I el capital físic seria el principal valor que centra la majoria dels esforços i que repercuteix en una “desmesurada pressió estètica”. Si la recerca va referida a parella estable “ens fixem en la resta d’atributs no físics, però el físic segueix jugant un rol primordial”, afirma.

GESTIÓ SANA DEL CAPITAL SEXUAL

Napai organitza tallers sobre capital sexual on “performem conductes de rebuig sexual que en el món real també duem a terme i ens fan plorar”. L’objectiu del taller és visibilitzar els privilegis i opressions que vivim al

voltant del capital sexual per ser-ne conscients i buscar formes de gestionar-ho millor: que no ens afecti l’autoestima, que no ens generi competitivitat i que no tingui repercussions en la creació de la xarxa social pròpia, ni de comunitat.

“No hauríem d’infravalorar o deslegitimar cap capital sexual dels altres”, i assenyala que és una estratègia tòxica en la qual “rebaixem l’estatus dels altres i, per simple comparació, elevem el nostre” sense massa esforços. No victimitzar-nos seria una altra de les vies per minimitzar danys “perquè ens condemna a l’immobilisme i el capital sexual mai és immutable, sempre podem fer alguna cosa per millorar-lo”, indica.

Desvirtualitzar les relacions seria una altra “bona pràctica”, segons Napai. “A Instagram, el Grindr o enmig d’una festa (...) sols podem valorar el físic i poc més”, afirma. En canvi, trobar-nos en espais més reals i tranquils serveix per conèixer-nos de forma més profunda i per apreciar atractius invisibles en la immediatesa.

La darrera proposta seria centrar-se en guanyar capital social perquè “competir pel capital físic o econòmic sols beneficia a un mateix o bé perjudica el medi ambient”. En canvi, el capital social implica “ser més empàtics i carismàtics”, millora les nostres relacions i beneficia la comunitat.

“La persona amb més capital sexual és aquella amb qui més gent hi vol follar” i això “la dota d’un gran poder”, afirma Napai, activista LGTBIQ i autor de les obres *En defensa d’Afrodita* i *La nostra atenció ha estat raptada*.

EDUCANT EN DIVERSITAT

Torna un any més el Programa Educatiu de la Mostra FIRE!!'23.

Per ÀLEX HERMOSO

Aquesta edició del FIRE!! ha vingut acompanyada d’un nou Programa Educatiu, una oportunitat innegable per posar a les noves generacions davant la gran pantalla. L’equip ha treballat intensament per oferir unes sessions de curtmètrages ben interessants –tant a alumnat com a docents– que abordaven alhora una gran diversitat de qüestions: des de la sortida de l’armari o la LGTBIQfòbia fins als nous conceptes que van sorgint dins el col·lectiu.

L’edició d’enguany ha mantingut l’estructura presentada l’any passat, que ja va tenir molt d’èxit, i s’han ampliat el nombre de sessions (dues al març i dues més al maig). Això ha permès una major selecció de curts i molt més temps de debat. En total s’hi han aplegat uns sis-cents adolescents, des d’ESO fins a Batxillerat, de nou centres diferents, alguns de Barcelona, Badalona, Esplugues de Llobregat... el més llunyà, de Manlleu. Molts altres, malauradament, han quedat en llista d’espera.

Des de l’Assessoria Educativa del Casal Lambda la voluntat és tractar els diversos temes que vehiculen les peces audiovisuals projectades i, a partir de les imatges i amb algunes

dinàmiques organitzades i guiades amb preguntes, convertir l’auditori de l’Institut Francès de Barcelona en un espai de debat i reflexió on tothom tingui veu i pugui escoltar la resta.

De la primera sessió cal destacar el vídeo musical titulat *Just Pee*, de *Kinky Boots*, que sota l’eslògan “Pots canviar el món quan canviïs d’opinió” porta un missatge d’acceptació i comprensió que lluita contra la guerra del gènere en els lavabos. Aquesta qüestió va estar molt present en el debat i va portar a un plantejament molt més ampli de la identitat.

Per al jovent és una gran ocasió que els permet comprendre el món que els envolta.

Durant les trobades també han sortit temes com les infeccions de transmissió sexual (ITS), el binarisme, la intersexualitat o la interseccionalitat, i s’ha anat construint el diàleg amb l’ajuda compartida de l’equip de professionals de les àrees educativa i psicològica.

Al cap i a la fi, l’audiovisual té un poder i una força increïbles com a recurs de creixement i d’aprenentatge. Per al jovent és una gran oportunitat per comprendre el món que els envolta, connectar amb les seves realitats i veure’s representats en pantalla, i d’aquesta manera es genera una complicitat molt especial que els porta al més important: fer-se preguntes, sempre des de l’acceptació, el respecte i la inclusió.

ÉS JUNY, ÉS CINEMA, ÉS FIRE!!

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

Amb l'arribada de l'estiu, la calor de la ciutat es converteix en FIRE!! i el bon cinema inunda Barcelona amb la mostra de cinema LGTBIQ més veterana de tot el país.

Del 8 al 18 de juny, la Mostra de cinema Lambda servirà de pont de trobada entre l'audiovisual de temàtica LGTBIQ i el seu públic. Un objectiu que creix i es diversifica, afegint-hi nous reptes i mirades al col·lectiu.

I és que el FIRE!! és un festival de cinema amb una reputació consolidada i una fabulosa selecció de pel·lícules, curts i documentals procedents de tot arreu a la qual s'afegeix una completa oferta formativa en l'entorn del Programa Educatiu, així com un laboratori de creació audiovisual...

Però anem per parts.

Chrissy Judy (Todd Flaherty, Estats Units, 2022).

SELECCIÓ OFICIAL

Ja sigui sols/es o en companyia d'amigues, podrem gaudir a la seu barcelonina de l'Institut Français d'un variat tastet de propostes cinematogràfiques al gust de tothom. Aquests films seran

exhibits dins d'algunes de les tres seccions principals a concurs en el festival. Sumant visions i identitats, tant llargmetratges com documentals o curtmetratges busquen aprofundir en les realitats del col·lectiu a través d'estimulants propostes.

Llargmetratges que venen en aquesta edició de racons tan dispars com Israel, Holanda o els Estats Units, i que oferiran al públic un tapís molt complet del món LGTBIQ. I què dir de la sempre present cinematografia d'Amèrica llatina, que aporta títols que marcaran l'any, com *Los Agitadores* de Marco Berger o *Petit Mal* de Ruth Caudeli. Sense dubte, dos dels plats forts del festival.

Pel·lícules que ens interpel·len, que reflecteixen la nostra mirada i que ajuden a trobar-nos en les històries que surten a les nostres pantalles. Una trobada que també pot desenvolupar-se a la terrassa del festival, un lloc ideal per pensar el que s'acaba de veure i votar les teves preferències amb un got i un somriure. Uns vots importants, ja que, a més dels premis que atorga el jurat del festival,

el públic dona també els seus premis tant en les categories de llargmetratges com en documental.

Tot això sense oblidar seccions d'enorme importància que es consoliden, com és el cas de "Pantalla Trans" amb les propostes més rellevants en l'àmbit d'aquest cinema com *Peafowl*, així com "A l'est de l'Eden", secció que, en col·laboració amb la Casa Àsia de Barcelona, busca apropar-nos la cultura asiàtica LGTBIQ amb propostes que es realitzen a l'altre costat del món amb el segell d'un cine rabiosament actual.

FIRE LAB I FIRE PRO

Juntament amb aquestes propostes de la secció oficial, el festival continua amb una de les iniciatives més valorades en els últims anys: el FIRE LAB i el FIRE PRO, que busquen expandir les fronteres de la creació tractant temes

Dérive des continents (Lionel Baier, Suïssa, 2022).

Peafowl (BYUN Sungbin, Corea, 2022).

per al col·lectiu des del col·lectiu. Una oportunitat única per a rebre consells i assessorament de primera mà per part de professionals, així com la presentació dels seus projectes en els quals el FIRE!! funciona d'incubadora.

D'entre les activitats del FIRE LAB d'enguany, cal destacar una taula rodona moderada per Mariona Borrull sobre "el guió i la direcció de sèries LGTBIQ" que comptarà, entre els seus ponents, professionals del sector de primer nivell, com el dramaturg i guionista nominat al Goya Guillem Clua, que ve d'estrenar amb èxit l'adaptació televisiva de la seva obra de teatre *Smiley* a la plataforma Netflix; o Coral Cruz, creadora de la sèrie de temàtica trans *Ser o no Ser* que es pot veure a Playz de RTVE.

REFORÇAR LA BASE DE PROJECTES AUDIOVISUALS LGTBIQ

En l'era de les multipantalles necessitem més contingut LGTBIQ que mai, un contingut que reflecteixi una realitat no sempre tan ben tractada com es mereix. Per a pal·liar aquesta invisibilitat es va crear el FIRE LAB, una iniciativa que va prendre cos el 2021 amb una vocació de formació en l'àmbit audiovisual. És palès que hi ha idees i projectes importants i necessaris, però que per nombroses circumstàncies no acaben d'arribar als mercats com a productes finalitzats. La idea és reforçar la base mitjançant aquest laboratori de creació.

Per a això, cada any el festival fa una convocatòria per a la presentació de projectes. Aquests sis projectes

triats, tant de ficció o documentals, a més del segell del laboratori de creació del festival, seran assessorats en àrees tan rellevants com producció, escriptura de guió o direcció.

Coincidint amb les dates del festival, el 12, 13 i 14 de juny, aquests projectes són avaluats i, els més interessants segons el parer del jurat del FIRE LAB, premiats. A més d'aquests premis que busquen fer realitat el projecte, hi haurà contactes amb productors amb la idea de compartir idees, sinergies i propostes per a la seva comercialització o, en el millor dels casos, una internacionalització del seu llargmetratge o documental. Un camí que acaba (o s'inicia) amb la presentació davant aquests productors d'aquests projectes en un *pitch* final el dia 15 de juny a la seu dels cinemes Zumzeig de Barcelona.

La idea és que, any rere any, s'hi puguin veure projectes finalitzats, com *Alteritats*, d'Alba Cros, que ha format part de la programació del D'A Festival però que prové d'aquests Laboratoris de creació del FIRE!!, on també es podrà gaudir aquest documental.

ACTIVITATS PARAL·LELES

També en el marc del festival, i sempre amb la intenció que les pel·lícules siguin enteses en tota la seva complexitat, es preveuen diverses trobades amb directors. Uns debats que prendran el relleu a les ja realitzades amb èxit en anys anteriors amb Catherine Corsini (*La belle saison*) o el cambodjà Hong Khaou (*Lilting*).

Així que triem la proposta cinematogràfica que més ens sedueixi de l'enorme ventall que ens proposa el FIRE!!, per formar part del festival de referència al país.

Visita
el
**Instagram
del
Casal!**

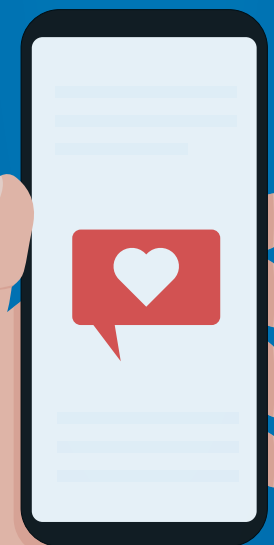
Follow

@casal_lambda

@casal_lambda

@casal_lambda

casal lambda

PLAYLIST: EUROLGTBISIÓ, ELS CLÀSSICS

Per CARLOS SANANDRÉS

Eurovisió és l'espectacle no esportiu més seguit de tot el món. Cada any, aproximadament 200 milions de persones connecten amb l'escenari del concurs musical per saber qui guanyarà. Fa més de 60 anys que el fenomen s'ha convertit en un aparador musical i social, i malgrat que ni Espanya ni Andorra mai l'han utilitzat per parlar explícitament de la comunitat LGTBIQ, hi ha altres països que sí ho han fet.

Ara que encara queda a prop el record de la darrera edició a Liverpool, dediquem La Playlist a l'Eurovisió més queer. La llista seria immensa, però en aquesta ocasió hem escollit alguns dels clàssics.

1. CONCHITA WURST - RISE LIKE A PHOENIX (ÀUSTRIA, 2014)

La cançó va ser tot un èxit a Eurovisió 2014. La lletra de Rise Like a Phoenix parla de la resiliència i la força d'una persona després d'haver superat un desamor. Desafiant les regles de la representació del gènere, la gran diva Conchita Wurst es va convertir en un símbol de la comunitat LGTBIQ després d'interpretar aquesta balada, amb ventilador, vestit de nit i la seva icònica barba.

2. BILAL HASSANI - ROI (FRANÇA, 2019)

La lletra de la cançó de Hassani parla sobre l'autoacceptació i

l'empoderament de les persones LGTBIQ. És un dels temes explícits sobre aquesta temàtica en la història del concurs. De fet, després de la seva participació, el *youtuber*, molt popular abans de la seva participació, va iniciar la seva transició.

3. DANA INTERNATIONAL - DIVA (ISRAEL, 1998)

Diva va ser la guanyadora de la seva edició, i el triomf de Dana International a Eurovisió es va convertir en una fita per a la visibilitat i acceptació de les persones transgènere a Europa i al món. Era la primera dona transsexual en participar. La lletra parla de l'empoderament femení i, per primera vegada, la cançó es va convertir obertament en un himne LGTBIQ. Un clàssic que continua sonant.

4. SESTRE - SAMO LJUBEZEN (ESLOVÈNIA, 2002)

El 2002, el trio eslovè Sestre va participar a Eurovisió amb la cançó Samo ljubezen. La lletra, que parla sobre l'amor i la igualtat, va ser interpretada pels tres integrants del grup vestits de drag queens, la qual cosa va ser molt aplaudida per l'audiència, tot i que van quedar en tretzena posició.

5. DQ - DRAMA QUEEN (DINAMARCA, 2007)

La cançó és una celebració de la identitat queer i de la llibertat d'expressió,

amb una lletra que parla de ser fidel a un mateix i no tenir por de mostrar qui ets. L'actuació de DQ va estar plena de clàssics drag: plomes, brillants, maquillatge... El tema disco va tenir un gran impacte a la comunitat queer danesa i europea.

6. JEAN-CLAUDE PASCAL - NOUS LES AMOREUX (LUXEMBURG 1961)

La cançó, guanyadora d'aquell any, la van escriure Jacques Datin i Maurice Vidalin. És una emotiva balada d'amor que parla sobre l'amor sense importar el gènere o l'orientació sexual. Tot i que en aquell moment no es parlava obertament de la comunitat LGTBIQ, alguns consideren que la lletra i la interpretació de Pascal, amant de Dior, poden ser interpretades com una mostra de suport a la diversitat sexual. Hi ha qui la considera la primera cançó LGTBIQ de la història del festival.

7. T.A.T.U. - NE VER, NE BOYSIA, NE PROSI (RÚSSIA 2003)

La cançó, que en català significa "No ploris, no temis, no preguntis", és un tema pop que parla d'una relació tòxica i de la necessitat d'alliberar-se'n. La cançó, interpretada pel suposat duo lèsbic, va generar molta controvèrsia en aquell moment, ja que la llei russa prohibeix la promoció de l'homosexualitat entre menors, i elles van anunciar que es farien un petó a l'escenari. Quina llàstima que al final tot fos una estratègia de màrqueting!

8. MARIJA ŠERIFOVIĆ - MOLITVA (SERBIA 2007)

Va guanyar el concurs, la primera victòria al seu país. La cançó és una balada en serbi que parla d'un amor perdut i la necessitat de deixar anar. De marcada estètica Butch i amb una posada en escena amb unes coristes vestides amb americana i abraçades, el tema i l'actuació ja forma part de la història LGTBIQ d'Eurovisió.

TOTES LES FOTOGRAFIES PERTANYEN A LES SEVES CORRESPONDENTS AUTORIES

AQUÍ VE EL TEU HOME: DOLOR, CREATIVITAT I GUARICIÓ

Per ROGELIO RUBIÑO

Jordi Cadellans, a través del guió de la seva obra *Aquí ve el teu home*, fa una crida de consciència al dolor i mal que pot arribar a provocar en el futur l'assetjament escolar homofòbic en nens i adolescents. Com a resultat de creences i prejudicis sobre aquella masculinitat tòxica assentada al nostre territori durant la dècada dels anys 70 i 80, l'autor ens comparteix com de destruïda pot arribar a quedar una persona després d'aquest tipus de violència. Lambda conversa amb el dramaturg, que ens comparteix el sorprenent i inesperat procés de guarició que li va obsequiar l'obra: "no em vaig adonar com n'havia quedat, de trencat, com producte de l'assetjament escolar, sinó fins després dels meus quaranta anys".

“Als anys post dictadura, les escoles religioses solien ser ultra franquistes”.

Des de l'homoerotisme, característica a les obres de Cadellans, *Aquí ve el teu home* s'inicia en una habitació d'hotel on es retroben, producte d'una celebració, dos excompañys de col·legi (religiós), que van ser víctima i testimoni d'assetjament escolar homofòbic durant la infància i adolescència. L'obra apel·la a aquells testimonis silenciosos que observen aquestes injustícies i no feien res, no es posicionaven, o bé s'excusaven amb el típic "no n'hi havia per tant". Jordi manifesta: "era una generació força covarda. A mi ningú no em va defensar".

És una obra dramàtica dirigida a un públic adult ja que, més que un al·legat contra l'assetjament escolar,

explica com de fotuda pot acabar una persona després d'haver passat pel *bullying* homofòbic, sobretot quan no has compartit el teu dolor amb ningú. És controvertida i explícita, els dos protagonistes hi fan coses reprovables.

Amb un gran èxit en audiència i crítica, des del 2020 la funció s'ha presentat a Barcelona (tres temporades), Madrid (2), Galícia, País Valencià, Ciudad Real i Balears, i arribarà el proper mes d'agost a l'escenari de Buenos Aires (Argentina). Curiosament, i producte del boca-orella, el Jordi sosté que gran part del públic que assisteix a veure-la són homes amb edats sobre els quaranta anys, que probablement van viure o s'identifiquen amb aquest tipus de violència castradora, provinent del franquisme i escoles religioses que la van perpetuar. Si pensem que des del 1979 es descriminalitzà l'homosexualitat a l'estat espanyol, seria interessant preguntar-nos quants homes, avui en els seus cinquanta anys o més, van patir aquest tipus de violència i la conserven en silenci fins avui.

Cadellans assenyala que quan va escriure el guió no tenia cap mena de visualització ni objectiu, "a veure si arribo amb això". No era conscient de com podia arribar a commoure les persones explicant una història. Declara que "aquest és el poder de l'*storytelling*, fet des de l'honestedat i la proximitat del cor, el que més estimo en aquest món", replica l'autor: "a això n'ano-meno la veritable creativitat, aquella que estava buscant tota la meua vida i que sense esperar-ho va derivar en un procés de guarició personal".

A mesura que l'obra es presentava a diferents escenaris, Jordi ens confessa que ho va viure intensament: "Hòstia, això m'està curant, això m'ha

guarir!". Aquell dolor que no va poder compartir quan era nen i adolescent, ara el comparteix des d'una plataforma creativa com és el teatre; a més, amb una repercussió i abast multiplicador del que podria haver fet quan era petit. Ens comenta: "és com rescabalar-me d'una manera poètica i creativa d'un tipus d'institucions, personatges i masculinitats tòxiques per a la societat".

Cadellans ens avança que, continuant en la mateixa línia de la masculinitat i l'homoerotisme, actualment escriu un text sobre una trobada intergeneracional, un jove i un adult que passa pels seus cinquanta anys, convidant-nos a reflexionar sobre la invisibilitat que poden començar a experimentar els homes gais a la seva etapa madura.

Jordi Cadellans, actor i dramaturg, ha treballat en sèries com *La Riera* de TV3 i nombroses obres de teatre a nivell internacional com *Simbiosis* i *The Oddissey*, aquesta última dirigida pel Premi Nobel d'Literatura Derek Walcott. Actualment és reconegut pel seu treball com a guionista i director.

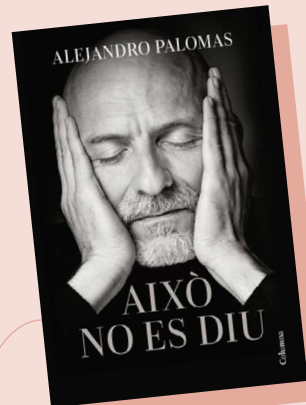
CICATRIUS LITERÀRIES

Per IAN BERMÚDEZ

Avui us porto tres recomanacions literàries i una de documental, després de passar uns mesos de reflexió sobre experiències d'injustícia viscudes i escoltades, per deixar de dir que "anem bé perquè som visibles" i per poder seguir treballant per ser totis respectades.

Esto no se dice de l'Alejandro Palomas. Tal com el títol ens deixa clar, hi ha coses que no s'han de dir, no se n'ha de parlar. Com més lleigeixo sobre els abusos sexuals i qualsevol tipus d'abús, més tinc la certesa que tot allò del que em costa parlar sustenta el patriarcat i em posa a mi en una posició molt vulnerable: ja sigui algú que em va tractar de boja quan se'm socialitzava com a dona, ja sigui un discurs mèdic que em tractava com a boig en el millor moment de la meua vida pel fet d'identificar-me com a trans, o coses més petites, com que persones que s'anomenen aliades, i dins mateix del col·lectiu, et deixin de banda perquè els incomoda que els diguis la veritat del tracte injust i vexador que estan tenint cap a tu. Doncs mentre em llepava les ferides "importants per a mi" vaig trobar aquesta peça publicada per Destino.

Jo ja coneixia l'Alejandro Palomas d'obres anteriors, però vaig agrair-li molt la feina que ha fet aquí al deixar un testimoni esfereïdor dels abusos sexuals que va patir del 8 als 11 anys per part d'algú que representava que havia de fer-li d'educador. L'Alejandro descriu minuciosament els moments, no es deixa ni una coma, tot costa de llegir. Veiem també com a la família se li demana silenci i com aquest mateix silenci que fa que aquestes accions es perpetuïn, més endavant, a l'hora de fer públiques les agressions, es transforma en l'arma per criticar la persona que ha patit aquestes violacions per haver tardat tant en dir-ho

Esto no se dice de l'Alejandro Palomas publicat per Destino.
ISBN 9788423362097

Per què tornaves cada estiu de Belén López publicat per Las Afueras Editorial.
ISBN 9788412145786

Cicatrices en la memoria de Joan-Ramón Barbancho publicat per Egales.
ISBN 9788417319625

tot. Per donar un to positiu, cada cop hi ha més persones que s'atreveixen a parlar, a fer xarxa. No hem de parar.

Ho sé, aquesta entrega no fa riure, ni va de llibres que ens ajuden a passar l'estona, però mira, és així. Em vaig comprar *Per què tornaves cada estiu* de Belén López fa un parell d'anys, quan el va treure Pol·len edicions perquè, al veure'l, em va atraure. Això passa amb alguns llibres i, ara que ha fet falta, l'he recuperat de la pila dels llibres intuïtius, els que saps que els tens per alguna raó. Així com a l'Alejandro, agraeixo molt a la Belén López, l'autora, i a Bel Olid, que l'ha traduït al català, aquest testimoni denúncia dels abusos que va patir l'autora. És una aposta des de la literatura per poder mostrar, amb força i dignitat, com el sistema patriarcal està totalment estructurat i jerarquitzat per menystenir i posar pals a la roda a les denúncies de les persones que han patit abusos. I això encara és més greu quan la persona que es denuncia forma part del departament de seguretat i està en un càrrec de poder al qual encara li és més fàcil comprar la veu a tota la teua família i als que depenen o estan per sota d'ell. Tenen molta força, la família tradicional, el què diran i el mantenir-se al poder a tota costa per no perforar el sistema podrit que els homes cis amb estatus socials privilegiats s'han construït i que té totes les institucions de l'estat dansant al seu favor. Aquestes institucions deixen molt poc marge de maniobra a les persones que s'atreveixen a obrir una escletxa i intentar fer justícia en un sistema legal de per si corrupte i que funciona a favor del silenci i de mantenir l'*status quo*. És esfereïdor llegir com el relat d'una noia no és suficient perquè no hi ha hagut prou violència sexual cap a ella i, com que

ha tardat molt en dir res, tot el que denuncia no és suficient.

En tercer lloc us recomano *Cicatrices en la memoria* de Joan-Ramón Barbancho, de l'editorial Egales. El llibre és un recull de testimonis que m'ha acompanyat algunes de les últimes nit d'insomni. Són experiències d'adolescències perdudes, silenciades, maltractades... tot per manca de referents i per una societat, la nostra, sotmesa a una visió masclista i cristiana del que una vida "normal" i "respectable" ha/via de ser. El llibre m'ha connectat amb persones d'arreu del territori i m'ha donat perspectiva per poder tornar a reconèixer la necessitat de seguir lluitant per generar espais segurs i relats dignes que facin callar, no deixin impunes i desemmascarin l'estupidesa del discurs que fa que les persones cis, blanques i heteros es descriguin per sobre de qualsevol altra identitat. Ja està bé de deixar passar aquestes situacions i de creure que tot està bé perquè quatre som visibles. No deixem que cap més vida sigui expropiada per unes visions que no tenen la capacitat d'adaptar-se a la diversitat.

Per acabar, uns proposo un documental: *El sostre groc*, dirigit per Isabel Coixet i Premi Gaudí a millor pel·lícula documental. L'any 2018, nou dones van presentar una denúncia per abusos sexuals, quan eren adolescents, contra dos professors de l'Aula de Teatre de Lleida. Mireu-lo, no us deixarà indiferents. El trobareu a TV3 a la carta.

LLIBRERIA
ANTINOVS

des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinous@yahoo.es
www.antinouslibros.com
Blog i xarxes socials

Tots els trens
em porten cap a tu.

Per CARLA ELÍAS

Mira't! No puc creure en el que t'has convertit. No ets la persona que jo creia, capaç de tot, amb ganes de menjar-se el món, amb la il·lusió indestructible. Aquesta mateixa que sortia airosa de tot el que es proposava i que, a més, res li costava gaire esforç.

A vegades penso que et volien treure la força. Que eres menys amenaçant sense el teu poder extraordinari. I ho van aconseguir, ho van fer bé, perquè vas ser tu qui es va quedar sense forces, qui volia ser una altra persona.

No sé què em va fer perdre la confiança en tu. Diuen que es construeix lentament com un castell de naips i hi havia molt llop disposat a bufar.

Em va dordre perdre el teu suport, només sentir crítiques i sentències sense intentar comprendre. Potser va ser la pressió per les opinions alienes, els desenganys, les frustracions. Què en sé, jo!

Reflexionant sobre el present, sempre arribo a la mateixa conclusió: el passat em persegueix i de quina manera.

No t'estimo, encara que vull fer-ho, perquè sé del teu valor i quant et necessito.

Tu i jo estem al mateix tren. Ets origen i ets destí, ets canvi i estancitat. Vas marxar i vaig quedar jo. Em vas deixar desproveïda de qualsevol salconduit que em portés de ple a la felicitat. La teua felicitat també era un castell de naips, jo ho sé bé.

I si busco culpables, àrdua tasca, no és de menester mirar als costats sinó cap endarrere. I et veig a tu. No importa que canviï de línia, d'andana, de direcció. La perspectiva sempre és la mateixa: el tren sempre va cap endavant. I davant també sempre estàs tu. Amb un altre rostre, una altra manera de ser. Amb les teves victòries i les teves derrotes, però sempre tu.

Tots els trens em porten cap a tu, és a dir, cap a mi. I haig d'aprendre a estimar-te.

EL CATALÀ ÉS DE TOTIS

Les nostres realitats construeixen el món.

Per ÀLEX HERMOSO

El llenguatge inclusiu ha estat en boca de moltes persones en els darrers anys. La societat canvia i totes aquelles realitats relegades als límits de la norma busquen la manera de fer-se visibles i reconèixer-se en els espais socials i lingüístics públics i privats. És això el que ha portat a plantejar si la llengua està reflectint adequadament tot allò que ens envolta i ha obert reflexions a favor i en contra des de tota classe de posicionaments ideològics.

En el cas del català estem partint d'una llengua que fa distinció de gènere binari en moltes de les seves estructures, fet que ja suposa un mecanisme d'exclusió per a totes aquelles persones que escapen dels rígids conceptes d'home i dona. A més, s'han de sumar altres inconvenients, com l'ús sistematitzat del masculí genèric, que acaben invisibilitzant, subordinant i validant la permanència del marc conceptual androcèntric i patriarcal dominant.

L'ús del llenguatge inclusiu és una manera de reconèixer la diversitat, tenint com a objectiu principal fer visible totes les persones. Cal treballar des de la idea de la no discriminació per prendre consciència del llenguatge i no continuar transmetent tots aquells plantejaments establerts de base que no conviden al respecte.

Ja a la dècada dels noranta van sorgir les primeres iniciatives per apropar-se a la perspectiva de gènere en l'ús del català, qüestionant l'ús del masculí com a estàndard. En aquell cas es tractava d'adaptar la llengua per fer-la més inclusiva, utilitzant el desdoblament de gènere masculí i femení en alguns termes. Per exemple s'intentava dir "ciutadans i ciutadanes"

en lloc de només "ciutadans". Després van aparèixer noves corrents que anaven més enllà de l'adaptació del llenguatge i proposaven una nova forma de comunicació que fes més visibles les diverses realitats. Així, es van començar a emprar termes neutrals com "persones" o "ciutadania" per evitar la distinció de gènere.

Aquesta deriva històrica ens acaba portant a la proposta actual: l'establiment d'un nou gènere neutre que, de fet, ja estava present en el llatí malgrat que la seva aplicació era diferent. En català s'opta per l'ús de la "i" final en substantius, pronomes, adjectius i determinants: "tots", "totes", "totis".

No obstant això, hi ha qui encara es mostra reticent a l'ús del llenguatge inclusiu en català, argumentant que és un ús incorrecte de la llengua que pot fer-se carregós i confús, dificultant així la comprensió i la comunicació. No s'adonen que no és una simple qüestió de vocals. El llenguatge és un mapa inconscient del món i també és una manera de reflectir la visió utilitària dels seus parlants.

El llenguatge inclusiu és producte d'una necessitat immediata i ha de ser vist com el que és: un enriquiment del català. En essència, és defensar una comunicació respectuosa i justa socialment. Cal acceptar l'evolució de la llengua per tal de fer-la un espai segur, lliure de discriminació i invisibilització. És evident que encara queda molta feina a fer per consolidar la seva implementació de manera plena, efectiva i consensuada, però promoure el llenguatge inclusiu és una mostra del compromís de la societat catalana amb la igualtat i el respecte a la diversitat.

RECOMANACIONS PER A UN CATALÀ INCLUSIU

Al final, el llenguatge inclusiu és un procés d'adquisició d'eines que ens ajudin a donar forma a un món divers. Per tant, aquí van algunes idees:

- Evitar les expressions estigmatitzadores i poc respectuoses, alhora que les formes condescendents o paternalistes.
- Fer servir substantius col·lectius quan ens referim a una pluralitat de persones.
- Adaptar el tractament personal que desitgin les persones a qui ens adrecem.
- Promoure les expressions i els pronomes neutrals.
- Utilitzar la veu passiva reflexa.
- Substituir el masculí genèric.
- Fugir d'estereotips.

Es poden consultar més consells i exemples al llibret del *Català inclusiu i natural* de L'Apòstrof (www.apostrof.coop/catala-inclusiu.pdf).

IMATGE CENTRE DE RECURSOS PER A LES ASSOCIACIONS JUVENILS DE BON (CRAJ)

IL·LUSTRACIÓ FREEPIK

L'HOMOFÒBIA DISCRETA

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

A vegades tendim a considerar que la persona homòfoba és un ser embrutit, poc evolucionat que posa en marxa el seu discurs i accions intolerants guiat per una cega ideologia de traç molt gruixut. I bé és cert que, malauradament, n'hi ha d'aquests, i els seus actes d'odi evident troben qui els combati en la majoria dels casos.

Però avui parlem no dels huracans, sinó dels petits vents. Aquestes accions, comentaris o declaracions que tothom ha patit i que poblen la nostra vida quotidiana com a persones LGTBIQ. Petites homofòbies que rebatem amb un somriure de compromís o un "No val la pena embolicar s'hi", però que són, moltes vegades, les causants de micro-ferides que costen de curar.

Dia a dia, en qualsevol entorn social, familiar o laboral, un membre de col·lectiu s'enfrontarà a suggeriments feridors. Ara faré servir frases d'experiències reals que he viscut del tipus "Si us plau, no diguis res del teu tema fins que no mori l'àvia", o preguntes d'homofòbia discreta estil "A mi m'agrades perquè ets un 'gai normal' però no entenc la ploma" o directament vulgaritats expressades en un to amable: "Ja des de petita jugaves al futbol com un home not".

És l'enfilall de micro-homofòbies que tota persona LGTBIQ pot comptar per milers. Gestos, frases i atacs que hem decidit minimitzar per no semblar massa activistes, per necessitat d'integrar-se en un entorn, o per mera obediència familiar. Som resilients, però el camí, per buidat que estigui en comparació amb els anys terribles, no estan encara exempts d'obstacles.

"Si ja us podeu casar i adoptar... no entenc per què heu de dir amb qui us n'aneu al llit. Això no importa a ningú. Jo no dic amb qui em fico al llit", o també la famosa "Jo no faig

el dia de l'orgull heterosexual... no entenc el perquè d'aquestes festes" són els èxits més famosos d'aquest disc. Unes paraules que la diu la teva tia que t'estima molt o l'administratiu de la teva oficina que et guarda una càpsula de cafè. Però, a vegades, el preu a pagar és alt. T'acusen d'exagerat, de sobre-reaccionar o de picallós.

I què dir si no reaccions bé a una benintencionada broma, que et digui que d'homofòbia ells/elles, res, perquè surten per bars gais amb "gent del teu gremi". Securitizar entorns per a acabar escoltant aquestes bajanades és un sacrifici massa profund.

Som resilients però el camí està encara ple d'obstacles.

Si voleu provar la meua teoria, només heu de dir a l'oficina que voleu les dates de les vacances de les mami i papi, i que se sacrifiquin per una vegada pels dies on han de conciliar cura de fills. Digue'ls que tenir un fill és voluntari, que som iguals, que tenim el mateix dret... i faràs reaparèixer la torba que perseguia Frankenstein. I és que a vegades provar l'efectivitat d'un dret a nivell social sempre ve just després de reivindicar-lo sense resistències.

Ens volen, diuen. Ens accepten, clamen. Però el pes del patriarcat amb privilegis té les mateixes ganes d'evolucionar que l'humorista Arévalo en el desenvolupament del feminisme. Podríem pensar, des d'un

enfocament optimista, que són les típiques estrebades que ha de donar un moviment que avança abans de consolidar-se, però si alguna cosa deixa clar la situació actual de risc per a drets consolidats, per part de forces retrògrades, és que hem d'estar atents/es i anar educant el ramat de persones que emeten xecs de respecte a vegades amb pocs fons.

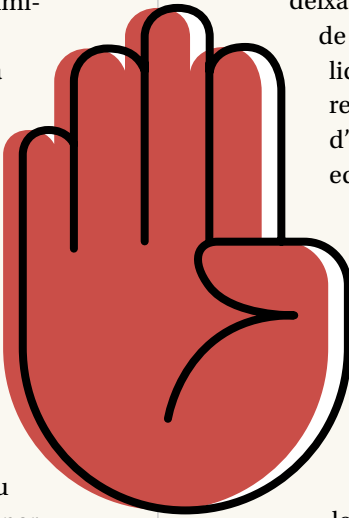
Hi ha gent que es consola pensant que aquests comportaments només passen fora de les grans ciutats. Però potser pensar això només fa

que la microhomofòbia colpegi més forta. Jo he arribat a escoltar "És que els funcionaris som més moderns que altres professions sobre l'homofòbia". Encara em sembla escoltar la riallada que em va provocar.

L'atac pot venir d'algú que es proclamí progressista o que s'autodenomini aliat, però la qualitat de la seva aliança només la podrà certificar quan recapitis informació sobre la teoria del gènere o la llei trans. En aquest cas, el castell caurà fins a l'últim maó en un 90% dels casos.

És el cas de l'homofòbia als pobles, on créixer sense aquestes microhomofòbies (i macrohomofòbies) és senzillament fugir d'un entorn on les mostres de suport escassegen, i on els protocols i campanyes, per molt que hagin millorat la situació, encara han d'insistir per a viure sense atacs al col·lectiu LGTBIQ.

Toca armar-se de paciència, acidesa i molta raó per a anar netejant aquests filets que s'han quedat enganxats de l'abric de l'homofòbia. Sort!

YOU ARE CLICK: “SÓC NOSTÀLGICA, *FRIKI* i ANTININES”

Per ABEL LACRUZ

Des de fa vuit anys la Cris Àlvarez no ha parat d'arrencar caps, enganxar barbes, treure braços, posar barrets o buscar complements als mercats de segona mà i a Internet. Se la coneix al món de l'art com a You Are Click i sempre ho ha tingut molt clar: “Quan era petita no suportava les Barbies. El que a mi m'agradava era jugar amb els Clicks i els Action Man!” Va començar *customitzant* ninots en una botiga de joguines i avui dia combina la seva feina com a tècnica en educació infantil amb la creació de mini diorames fets amb els famosos Clicks de tota la vida. Però això sí, *tunejats*. Una tasca artística que li obre una altra de les seves portes preferides del *frikisme*: “M'encanta conèixer famosos/es del món de l'espectacle. Sóc nostàlgica, friki i antinines”.

“Vaig començar a fer personatges de sèries de TV perquè m'agraden molt. Quan en algun capítol passava alguna cosa *heavy*, jo ho reproduïa en un mini diorama. Per exemple, quan algú li clava un ganivet a algú altre o quan aquesta es *lia* amb aquella”. A les xarxes socials etiquetava les actrius i actors de les sèries, i a alguns/es els feia tanta gràcia que compartien fotos de les seves creacions, i fins i tot els/les acaba coneixent: “Moltes vegades els acabo regalant el seu mini-jo de la sèrie. Per exemple Inma Cuevas, Najwa Nimri o Alba Flores de *Vis a vis*. També a l'actor Raúl Tejón li vaig fer un Click de quan feia de poli a *Vis a vis* i les *xungues* l'assassinaven tallant-li el coll mentre va en un Segway”. Tant va ser l'èxit, que el mateix Raúl Tejón, amb els/les companys/es de *Machos alfa*, li van regalar

a la directora, Laura Caballero, un mini diorama de You Are Click amb tots els personatges de la sèrie.

Productes de la cultura popular, com la música, el cinema i la tele o l'esport femení són la seva font d'inspiració i els Clicks són el seu material artístic. “Fa uns mesos, l'Hotel Axel de Barcelona va veure el que havia fet i em va proposar fer una expo. Des d'aleshores m'han contactat de centres cívics i d'altres hotels. A la tardor faig una expo sobre sèries a un hotel de Madrid, que era un altre dels meus objectius perquè així podré conèixer actrius i actors d'allà”. Del món LGTBIQ n'ha fet un munt de mini diorames: “*Vis a vis*, *Los 100*, Freddie Mercury, La Veneno, Village People... Alguns són personatges dels anys 90 que em fascinaven de petita, en una època en què hi havia molt pocs personatges LGTBIQ a la tele.

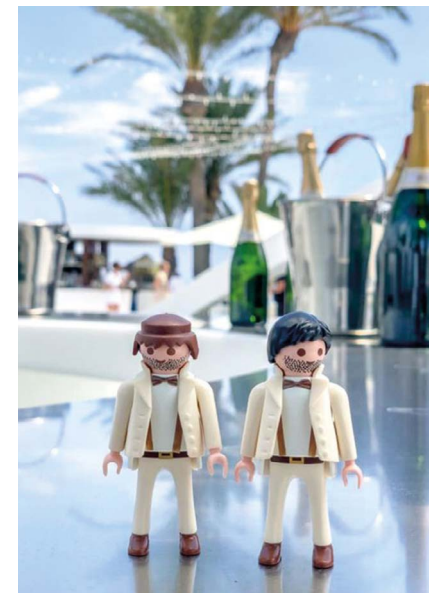

ABEL LACRUZ

Ara n'hi ha a quasi totes les sèries, per exemple a *Elite*, que ja és el *despiporre*”.

En un d'aquests esdeveniments a Barcelona, LB Talks, unes jornades sobre dones lesbianes, bisexuals i aliades, l'*after party* es feia a l'Axel i You Are Click va ser-hi i va parlar amb la presentadora, l'actriu Anabel Alonso, a qui admira des de fa molt: “Era una època en què encara no es veien gaires personatges de lesbianes i a 7 *vidas* el personatge de l'Anabel (fent de Diana) va ser per a mi dels primers referents, juntament amb *Hospital Central* (amb la Maca i l'Esther) o *Gran Hermano* (amb la Raquel i la Noemí)”.

La Cris és tota una artista del Renaixement al segle XXI perquè You Are Click és ella i únicament ella: la idea, el *tunejat* dels Clicks (sempre amb peces originals excepte els pits de La Veneno), la fotografia dels fons dels diorames, la comunicació a xarxes, els contactes... I les seves creacions provenen tant de la inspiració com dels suggeriments: “A més de les coses que m'invento també accepto peticions. Algunes de molt maques. Un pare em va demanar que personalitzés un Click per al seu fill amb autisme, amb l'aspecte de Mr Joe, un *youtuber* de qui el nen és molt fan. I el petit va flipar amb el regal. O també el cas d'en Fede, que volia que li fes dos Clicks rotlló *skaters* d'ell i d'en Roberto perquè li volia demanar de sortir junts. I va funcionar. La meva sorpresa va arribar quatre anys més tard, quan em va tornar a encarregar que li tunejés uns Clicks per al pastís del seu casament!”

“La tele, el cinema i la música com a fonts d'inspiració.”

IMATGES CORTESIA DE L'ARTISTA

COLUMNA TV

Ser o no ser visibles.

Per ABEL LACRUZ

No, el món no s'atura quan HBO s'encalla. Sempre podem fer un cop d'ull a Playz, la plataforma de continguts més innovadors de TVE, especialment pensada per a gent jove com nosaltres (emoji de picada d'ullet). Fa uns mesos Playz va estrenar *Ser o no ser*, una sèrie juvenil creada per Coral Cruz amb un protagonista trans, el Joel, un adolescent de 16 anys que es troba en el dilema de despullar-se emocionalment davant de companys de teatre i família per a ser un millor actor i poder així encarnar personatges més versemblants.

Ser o no ser no és innovadora narrativament –s'assembla molt a *Merlí*– i, a més, ha tingut poca repercussió per la seva difusió tipus websèrie a la fins ara poc coneguda plataforma Playz. Tanmateix, les actuacions del protagonista, Ander Puig, i de la seva professora d'art dramàtic, Emma Vilarasau, són meravelloses. És una sèrie que, sense ser adoctrinadora, ens il·lustra sobre el procés de transició de noia a noi i ens fa entendre les dificultats que encara avui comporta.

Cal explicar el fet trans a tothom continuament? I, en cas afirmatiu, quan és el millor moment per a dir-ho? Aquesta

és la disjuntiva a què s'enfronta el Joel quan comença el batxillerat d'arts escèniques en un nou institut i que s'anirà resolent –o no–, al llarg de 6 episodis. Situada a Barcelona, l'acció també ens endinsa en els conflictes d'altres estudiants, de la mare del protagonista i de la mateixa professora d'interpretació.

Ser o no ser és una sèrie ben construïda narrativament que ofereix, juntament amb *Rurangi* (Filmin), un referent de noi trans molt poc freqüent encara a l'àudiovisual, però afortunadament amb una presència a l'alça a les pantalles. De fet, poc després d'estrenar-se, Ander Puig va ser fitxat per a participar a *Élite* (Netflix), o sigui que esperem que aquest només sigui el principi d'una nova realitat, la de la visibilitat trans.

INSTAGRAM

ARQUITECTURA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE: Cap a una pràctica inclusiva

Per JOSEP BARJUAN SANZ

Una de les funcions de l'arquitectura, potser la més important, és donar resposta a les necessitats vitals i de relació de les persones.

A través de la història, els costums, les normes, la tradició, els mites i els ritus, l'arquitectura ha canalitzat la forma, l'estructura, l'organització i la distribució dels nostres edificis i ciutats. Però ha estat una relació biunívoca. Els edificis també consoliden i estructuren, en certa forma, els comportaments humans.

Els fòrums romans responien a una voluntat de relació i participació manifesta, en ubicar al centre de les ciutats aquestes places porticades on s'hi ubicaven, a banda de les institucions de govern, el mercat, la cùria (on tenien lloc les assemblees civils) i també les botigues (*tabernae*), on s'intercanviaven aliments i artesanía. Era un centre de relació i d'intercanvi que facilitava certes pautes de convivència i on aquestes s'hi consolidaven.

Els teatres grecs, de forma ultra semi-circular (sobrepassava el semicercle) és un exemple de com la democràcia és traslladada a un espai públic. Les grades són iguals, el so arriba a tots els punts de les grades uniformement... Res a veure amb el

teatre romà que introdueix variacions en la distribució de les grades establint categories i zones on el so té una millor audició. Certament era una falsa democràcia perquè ni votaven les dones ni els esclaus (tampoc els metecs), però generava pautes de relació molt més igualitàries que no pas els edificis de les òperes dels segles XVIII i XIX (que avui encara funcionen), com l'Scala de Milà (1778), el Gran Teatre del Liceu de Barcelona (1847) o l'Òpera Garnier de París (1861), que s'estructuren en llotges, platea i amfiteatre i que denoten una marcada estructura de classes socials. Ja no hi ha esclavatge (legalitzat) i voten les dones, sí, però l'arquitectura continua exemplificant una estructura classista.

Una mostra d'arquitectura inclusiva (en aquest cas, urbanisme) va ser l'adopció de mesures per part de l'Ajuntament de Barcelona de supressió de barreres arquitectòniques

amb models adaptats de guals de vianants (elements cada vegada més imprescindibles en ciutats degut a les necessitats cop més exigents amb les mesures d'accessibilitat per a persones de mobilitat reduïda). Aquesta decisió del consistori barceloní, adoptada a finals del segle passat (1990-2000), va col·locar Barcelona en els primers llocs de ciutats mundials adaptades, com exemple d'inclusió dels col·lectius amb disfuncionalitats de mobilitat.

Les noves pautes de convivència i les tecnologies han modificat, al llarg de la història, les propostes arquitectòniques que s'han hagut d'adaptar (amb un ritme més lent que l'evolució social) als nous requeriments de relació.

Una assignatura pendent és l'adequació a les noves estructures del binomi sexe/gènere, cosa que requereix un esforç, tant per part de les institucions (Generalitat de Catalunya, Ajuntaments, Col·legis professionals, Universitats...) com per part dels tècnics (arquitectes, enginyers, dissenyadors...).

Quins són els dèficits d'adequació arquitectònica (també urbanística) de les noves estructures de relació a les quals ens referim? N'indiquem algunes (no exhaustivament):

- Adequació dels espais urbans per a una utilització segura en horari nocturn (places, eixos viaris...).
- Adequació d'equipaments i espais comuns en edificis d'habitatges i residencials per a una utilització segura (il·luminació, càmeres de control, distribució...).
- Adequació de vestidors en equipaments esportius (piscines,

campes d'esports, gimnasos, SPA...), recreatius (teatres, sales de ball...) i laborals (fàbriques, botigues, indústries, hospitals...) a la nova realitat de gènere, considerant les singularitats de les persones que no s'adscriuen al tradicional binomi home/dona.

- Adequació dels sanitaris (banys, lavabos, dutxes...) d'equipaments esportius, recreatius i laborals a la nova realitat de gènere, considerant inclusivament les singularitats de les persones que no s'adscriuen al tradicional binomi home/dona.

La implicació dels organismes citats anteriorment és absolutament necessari. Fem un repàs dels motius:

- La Generalitat de Catalunya: perquè ha de promoure i aprovar el marc legislatiu que reculli aquestes necessitats d'adequació.
- Els Ajuntaments: perquè han d'implementar i controlar l'aplicació d'aquestes normatives en les edificacions dels seus municipis amb promulgació de reglaments que les facin viables.
- Els Col·legis professionals: perquè han de liderar aquests nous canvis.
- Les Universitats: perquè han de formar els nous tècnics sota el paraigües d'aquesta perspectiva de gènere.

I, evidentment, les persones que formen part d'aquests col·lectius tècnics, atès que institucions, col·legis i organitzacions estan nodrides de persones que, al cap i a la fi, són les que han de fer els canvis i les adequacions per consolidar una societat més justa, inclusiva i igualitària.

Fotografies d'esq. a drt. Teatre grec d'Epidaure, gual de vianants Barcelona i Teatre del Liceu.

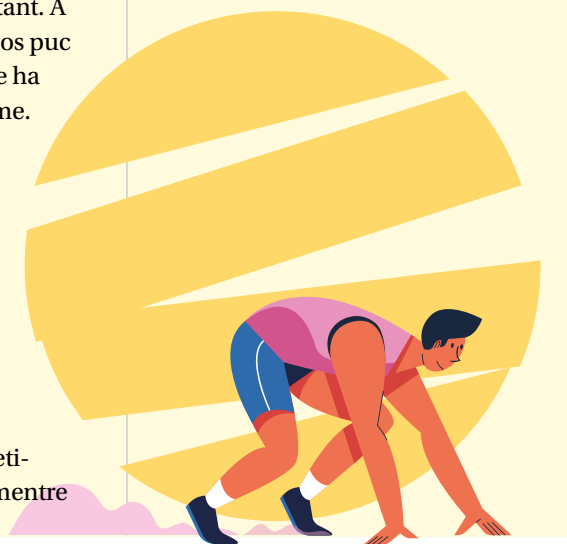
IL·LUSTRACIÓ: JCOMP/FREPIK

VIST-A-GRINDR @CumPetitive

Per CARLES QUESADA

Eren les vuit del vespre i ja pensava que no follaria. De cop *ding*, missatge de @CumPetitive. “Ei, si no tens plans, proposta: qui s'escorri primer perd i ha de concedir un desig a l'altre”. Estirat al sofà no m'ho penso i contesto: “mmm interessant...”. I unes quantes línies i fotos després em planto a casa seva. Sense samarreta, deixant veure els seus pectorals marcats i lleugerament peluts m'acompanya a la sala d'estar. Darrere seu puc intuir el seu cul a través dels pantalons curts d'esport. Em fa un gest perquè sigui al sofà mentre em diu: “Les normes són: per torns tenim 1 minut i mig per fer a l'altre el que vulguem i fer-lo córrer. Si no ens mola alguna cosa es diu i ja està. D'acord?” Assenteixo mentre ell seu a la butaca del davant. “Com ets el convidat, et cedeixo el primer torn. Soc tot teu.” Me'l miro de dalt a baix. Ell, obert de cames, em mira fixament, expectant. A través dels pantalons grisos puc veure com el seu membre ha crescut i està convidant-me. M'apropro, m'agenollo i sense històries baixo els pantalons. “Vas fort, eh!” Diu ell mentre enfonso la seva polla a la meua boca. A partir d'aquí ho tinc clar, me l'he d'empassar fins a fer-lo acabar. El tio no sap com en soc de competitiu. Pujo i baixo frenètic mentre

m'esforço a fer encabir el seu membre gruixut a la meua gola. “Téps!” No ho he aconseguit. “És el meu torn. Ara fliparàs”. Em fa estirar cap per amunt al sofà. Suau, amb una mica de lubricant comença a masturbar-me i, sense que m'adoni, entra pel darrere. El seu dit comença a jugar amb la meua pròstata, primer suau i després feroç. Em torna a agafar el penis i li dona canya. Fort, ràpid i amb fermesa. Pel darrere noto el seu dit vibrant fent cercles. No puc més, sé que perdré. I just quan estic a punt em mira fixament, ell ho sap i somriu sabent que ho té fet. Em fa un petó intens mentre el seu dit toca el botó exacte per a fer-me esclatar. I amb les mans encara plenes de llet em diu: “Has perdut. Ara m'has de fer el sopar en boles, soparem i et follaré.” Una aposta és una aposta. I soc un home d'honor!

ACTUALITAT lambda

ACTUALITAT lambda

ACTUALITAT lambda

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

EL GRUP DE DONES DEL CASAL LAMBDA CELEBRA SANTA JORDINA

El Grup de Dones del Casal Lambda ha celebrat la Diada de Santa Jordina amb l'organització d'una presentació de llibres de diverses escriptores, moderada per Beatriz Herrero. Aquesta activitat va tenir lloc el 22 d'abril al Social Lambda. Les autores i els llibres presentats van ser: Andrea Cacace (*El deseo*), Adelaida Guasch (*EstrellaDa Vida*) i Elisa Lein (*De mujeres y ceniza: Anto(jo)logia poética*). A banda, el Casal Lambda va tenir la seva habitual parada de Sant Jordi al carrer Diputació de Barcelona, on van signar autors com Toni Caparrós, Josep Barjuan, Ian Bermúdez o Judith Juanhuix.

JORNADES PER A LA VISIBILITAT LÈSBICA

Les Jornades per la visibilitat lèsbica es van celebrar al Centre LGTBIQ de Barcelona del 26 al 30 d'abril, organitzades per la Plataforma d'Entitats LGTBIQ de Catalunya i el Grup de Dones del Casal Lambda, amb el suport de diferents organitzacions del col·lectiu. Entre les activitats

programades hi va haver la taula rodona intergeneracional "Lesbianes ahir, avui i sempre", en la què es va debatre sobre els diferents moments de la visibilitat lèsbica i les seves lluites, trajectòries o conquestes. També va tenir lloc la taula literària "Les lesbianes i el poder de les seves paraules", el taller participatiu "Empodera't de la teva salut sexual", a càrrec de l'ONG Stop, i un cinefòrum amb visionat dels documentals "Lesbofòbia: un documental i deu respostes" i "La rara de la família". Les jornades van finalitzar el dia 30 amb la celebració d'una festa al carrer i una bicicletada per la ciutat. Tot per a donar visibilitat a la diversitat i les dones lesbianes LBT.

JOVE I ADOLESCENT LGTBIQ, NO CALLIS!

Davant d'una situació d'abús, de menyspreu, de rebuig, d'insults... no pots callar. Si calles, amb el teu silenci estàs mantenint i perpetuant l'odi, l'homofòbia i la transfòbia. Aquest silenci pot donar-se dins del teu grup classe, entre el professorat... i també dins les famílies, entre els responsables polítics,

els mitjans, les xarxes... Callar és la negació d'allò que et passa o t'ha passat. Has de saber que hi ha moltes coses que podem fer. Tenim telèfons d'ajuda, entitats i persones professionals que poden ajudar-te. Però només es posaran en

marxa si tu ens alertes i no calles! Després d'un cas tan terrible com la mort de l'Ivan/Alana, cal fer-te saber que la prevenció és la millor manera per evitar un suïcidi. Com a jove i adolescent LGTBIQ tens tots els drets i et mereixes viure en pau i gaudir d'una escola i un institut lliure de maltractes i d'insults. L'Ivan/Alana és l'exemple d'on pot arribar la repetició del maltracte, el bullying i la permanència verbal de l'estigma que encara implica ser una persona LGTBIQ. De fet, aquest cas és només la punta de l'iceberg del que pateixen molts i moltes joves LGTBIQ. Algunes de les coses que hem descrit són també faltes greus i fins i tot un delictes! I només si no calles podrem posar-hi remei. Nosaltres no callarem i et convidem a que tu tampoc no callis.

Assessoria Educativa i Psicològica

LA LLEI TRANS I LGTBIQ, DEFINITIVA

Amb la seva aprovació definitiva al Congrés dels Diputats, la Llei per a la igualtat de les persones trans i la garantia dels drets LGTBIQ ja és una realitat. Han estat anys de lluita, esforç i reivindicació per finalment poder celebrar una llei històrica amb la què garantir drets i retornar la dignitat a les persones obligades a amagar-se, humiliades i assetjades. Una legislació que torna a col·locar Espanya entre els països al capdavant dels drets LGTBIQ. Tal com ha expressat la presidenta de FELGTBI+ (de la què en forma part el Casal Lambda), Uge Sangil: "és només el primer pas per acabar amb l'odi envers el col·lectiu

LGTBIQ i amb els discursos d'odi". Es continuarà lluitant per aconseguir els drets que han estat retallats o modificats, els drets que falten per aconseguir la igualtat real i efectiva de les persones trans i LGTBIQ.

TALLERS D'INICIACIÓ A LA LLENGUA DE SIGNES CATALANA

El Grup de Persones Sordes del Casal Lambda ha organitzat uns tallers d'iniciació a la Llengua de Signes Catalana (LSC) durant els mesos de febrer i abril al Social Lambda. Els objectius dels tallers han estat conèixer la sordesa i la comunitat sorda, aprendre estratègies de la comunicació no verbal i expressió corporal aplicada a LSC i iniciar-se en la LSC pel que fa als aspectes sociològics, temàtiques destacades i continguts bàsics de gramàtica i vocabulari.

EL QUE APRENEM DEL VIH-SIDA

El dimecres 8 de febrer va tenir lloc a la sala d'actes del Centre LGTBIQ la xerrada "El que aprenem del VIH-SIDA" amb Pepa Nolla, referent històrica del Casal Lambda, Ferran Pujol, Director de BCN Checkpoint, i Rosa Maria Maristany, presidenta de Trans*Baixpower & Roses de Sant Feliu, i el suport del Casal Lambda com a entitat organitzadora. A cavall entre la recuperació de la memòria i els reptes que ens presenta la societat actual i futura, les participants en l'acte i el Casal Lambda vam voler respondre a la pregunta: "què hem après i encara aprenem de les cures i quins aprenentatges ens deixa el VIH-SIDA en la història?". En l'acte es va destacar la importància de defensar els models d'acompanyament i de les famílies extenses i escollides en la cura i la salut individual i col·lectiva.

On ens pots trobar?

Seu Central
Centre LGTBI de Barcelona

Comte Borrell 22,
Barcelona.

Social Lambda

Blasco de Garay 29,
Barcelona.

casal lambda

GRUP DE DONES DEL CASAL LAMBDA

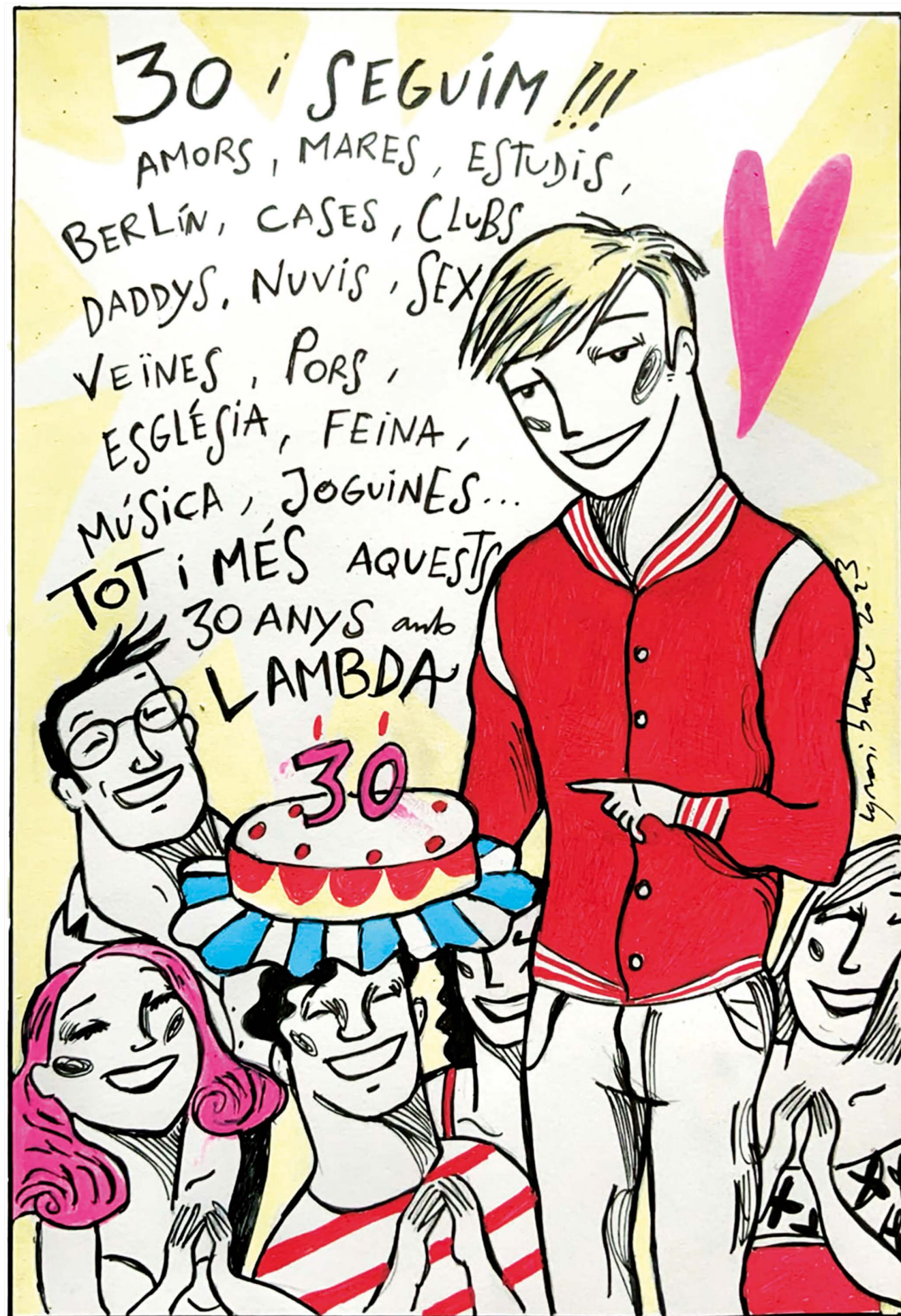

VOLUNTARIAT CASAL LAMBDA

IL·LUSTRACIÓ PHMSUPERSTAR/FREPIK

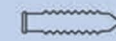
La Seguridad es lo Primero

SENSACION NATURAL

MAYOR ESTIMULACION

PARECIDO A NADA

MAYOR SENSACION

- ✓ Alta calidad
- ✓ Amplia gama
- ✓ Conceptos innovadores

Comparte la experiencia

GRUPO
ARENIA

www.arenadisco.com